

LUNDS
UNIVERSITET

Språk som dörröppnare i Europa
- en kvalitativ analys av EU:s flerspråkighetspolitik

EUHA20
Linnea Polito VT2014
Handledare: Mattias Nowak

Abstract

Title: Language as a door opener in Europe – a narrative and content analysis of EU:s multilingualism policy

This thesis is a mapping of the European Commission's multilingualism policy, as it is manifested in five official documents. The purpose is to investigate whether the policy is working according to the vision and multilingualism policy of the Commission. In other words are the EU citizens learning more languages according to the policy? A narrative analysis with strong influence from content analysis has been used as a method. Theories arguments about identity, languages, culture, European identity and multilingualism are defined and used in the analysis as they are all core values within the EU. The conclusions drawn are that one of the strongest goals of the Commission's policy is that all its citizens should speak more than two foreign languages in addition to their mother tongue. The average percentage of citizens speaking more than two foreign languages has not increased between 2005 and 2012. However, there is a significant difference regarding their abilities to learn more languages between the average for young people and old (55+) people and also between citizens using the internet or not regarding their abilities to speak more languages. The people most likely to be multilingual, are young people, who are also using internet on a daily basis.

Keywords: Multilingualism, EU Commission language policy, Identity theories, Narrative analysis, Content Analysis, Hermeneutic.

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	4
1.1 Syfte och frågeställning.....	5
1.2 Avgränsning och disposition.....	5
1.3 Tidigare forskning.....	6
2 Teori, metod och material.....	7
2.1 Teoretiska reflektioner och nyckelbegrepp.....	7
2.2 Metoder.....	10
2.2.1 Narrativanalys.....	10
2.2.2 Innehållsanalys.....	11
2.2.3 Operationalisering.....	12
2.3 Presentation av material och författare.....	13
2.3.1 Korta ord om kommissionen.....	13
2.3.2 Leonard Orban.....	13
2.3.3 Androulla Vassiliou.....	13
2.3.4 De huvudsakliga dokumenten gällande flerspråkighet.....	14
2.4 Utvärderande reflektioner.....	16
3 EUs kultur- och utbildningspolitik samt deras historia.....	17
3.1 Kommissionens konkreta kulturarbete - exemplet Kreativa Europa.....	18
4 Analys av flerspråkighetspolitiken - Kommissionens narrativ och dess innehåll.....	20
4.1 Flerspråkighetspolicy - makronivå.....	20
4.2 Flerspråkighetspolicy - mesonivå.....	22
4.3 Åtgärder inom flerspråkighetspolicy - mikronivå.....	24
4.4 Tematisk analys.....	26
4.5 Kommissionens övergripande narrativ gällande flerspråkighet.....	31
5 Fungerar kommissionens flerspråkighetspolicy?.....	34
6 Sammanfattande diskussion.....	36
6.1 Förslag på vidare forskning.....	37
7 Referenslista.....	38
7.1 Primärmaterial.....	38
7.2 Sekundärmaterial.....	38
7.2.1 Böcker.....	38
7.2.2 Tidskrifter.....	40
7.2.3 Webbssidor.....	40
7.3 Verktyg.....	43
7.4 Bilder.....	43

“Without a knowledge of languages you feel as if you don’t have a passport.”¹

1 Inledning

Språk ingår i Europeiska Unionens kultur- och utbildningspolitik. Kommissionens flerspråkighetspolitik är starkt kopplad till de europeiska institutionernas identitetsskapande syfte. Enligt en stor del av forskarsamhället hör kultur och språk ihop med identitet. Kulturpolitiken har blivit ett allt viktigare område under unionens integrationsprocess². Ett av EU:s officiella språkpolitiska mål är att varje EU-medborgare ska tala minst två språk utöver sitt modersmål. I den nya budgeten för 2014-2020 tilldelas *Erasmus+*, programmet som ska höja anställningsbarheten genom att bland annat öka språkkunskaper³, nästan dubbelt så mycket pengar jämfört med den föregående budgeten. Satsningen görs för att kunna utbilda fler unga européer⁴. I dagens Europa pågår en identitetsdebatt i kontext med det aktuella Europaparlamentsvalet. EU gör sitt bästa för att öka dels medvetenheten om vikten av att rösta, och dels känslan av gemenskap för att på så sätt höja valdeltagandet. Ett av de stora problemen med tidigare Europaparlamentsval har varit ett lågt samt dessutom minskande valdeltagande från val till val. 1979 var valdeltagandet 62% och på senaste valet, 2009, endast 43%⁵. Genom ett höjt valdeltagande skulle EU kunna få ökad legitimitet. Inte minst i tider av kris, som till exempel med Rysslands annektering av Krim och den senaste årens ekonomiska kris, krävs att EU agerar med en enad front. I den ekonomiska krisen som härjat i Europa sedan några år tillbaka har identitetsdiskussionen varit aktuell. Krisen har lett till motstånd mot ökad integritet av medlemsländerna. Den europeiska identiteten debatteras av journalister, forskare, politiker och medborgare⁶ som ställer sig frågan om det finns en gemensam europeisk identitet och vad den i så fall innebär. På det vetenskapliga fältet finns det inte många undersökningar av effekterna av EU:s språkpolitiska agenda och jag avser i denna uppsats att bidra till området genom att undersöka om politiken har fått avsedd effekt.

¹ “Quotation by Anton Pavlovich Checkhov,” Quotes, Dictionary.com, hämtad 6 maj, 2014, http://quotes.dictionary.com/Without_a_knowledge_of_languages_you_feel_as.

² Gerard Delanty och Chris Rumford, *Rethinking Europe - Social theory and the implications of Europeanization* (Routledge: New York and Oxon, 2005), 51.

³ “Erasmus+ video presentation,” (01:14), Erasmus+, Programmes, European Commission, hämtad 1 april, 2014, http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm.

⁴ “Erasmus+ träder ikraft,” Nyheter, Europaparlamentet, hämtad 1 april, 2014, <http://www.europarl.europa.eu/news/sv/news-room/content/20131211STO30517/html/Erasmus-tr%C3%A4der-ikraft>.

⁵ Jonas Tallberg, *EU:s Politiska System* (Lund: Studentlitteratur AB, 2010), 181.

⁶ “Is a common European identity possible?,” Debating Europe, hämtad 28 mars, 2014, <http://www.debatingeurope.eu/2011/12/19/is-a-european-identity-possible/#.UzVoh3Wx3T2>.

1.1 Syfte och frågeställning

Mitt syfte har två starkt sammankopplade delar. Först ska jag kartlägga vilka visioner och aktuella mål EU har med sin flerspråkighetspolitik så som de framställs i EU-kommissionens officiella policy. Dessa mål kommer jag att med hjälp av narrativ- och innehållsanalys granska i fem officiella dokument. Därefter kommer jag att metodologiskt undersöka och diskutera om kommissionens flerspråkighetspolitik fungerar enligt idén som framställs i det analyserade materialet. Konkret handlar frågan om ifall medborgarna lär sig fler språk idag, tack vare och i enlighet med kommissionens policy. Mitt syfte finner jag vara samhällsrelevant, inte minst i samband med den pågående debatten om att stärka den europeiska identiteten med fokus på språkets roll i den. På basis av detta blir frågeställningen:

- Hur ser EU-kommissionens officiella flerspråkighetspolicy ut?
- Lär sig EU-medborgarna fler språk i enlighet med flerspråkighetspolicyen?

1.2 Avgränsning och disposition

Kommissionen ses ofta som EU:s motor då den har i uppgift att ta initiativ till ny politik och nya regler⁷. För att tydligt avgränsa ligger fokus på kommissionen som officiell EU-aktör, vilken i uppsatsens sammanhang är mycket viktig på grund av frågeställningen. För att kunna besvara syftet används och analyseras dokument som presenteras i kapitel 2.3 som primära material. Ett pragmatiskt urval av dokumenten gjordes och i uppsatsen anser jag att de är av ytterst specifik relevans för syftet eftersom de alla är dokument från kommissionen. Jag är medveten om att det finns andra dokument och texter skrivna av aktörer som diskuterar språkpolitik men väljer att använda mig av kommissionens dokument för att fånga de huvudsakliga dokumenten och på grund av uppsatsen utrymme. Jag avstår ifrån att analysera kommissionärernas flerspråkighet och fokuserar istället på deras vision för Europa. Antalet primära dokument är begränsat för att kunna fullfölja analysen inom den tidsram som är uppsatt för uppsatsen.

Dokumentet som analyseras är på engelska då inte alla finns att tillgå på svenska. Jag föredrog att de alla är på ett och samma språk för att kunna dra tydligare slutsatser och jämförelser mellan dem och ta fram eventuella liknande teman eller argument.

Nästa kapitel kommer att ta upp teoretiska begrepp och två metoder som kommer att användas i analysen. Här presenteras även kommissionens representanter och det använda materialet. I kapitel 3 beskrivs överskådligt kommissionens kultur- och utbildningspolitik med en kort historisk genomgång där fokus lagts på kulturpolitikens ökade betydelse. Där tas även upp ett exempel på ett konkret kulturprogram. I kapitel 4 kartlägges analytiskt språkpolitiken på tre olika nivåer för att skapa en relevant grund för uppsatsens vidare operationalisering. En tematisk analys görs och jag diskuterar om

⁷ Tallberg, *EU:s Politiska System*, 73.

medborgarna talar fler språk till följd av kommissionens vision och policy. Uppsatsen avslutas med en genomgång av de resultat som kommit fram samt en slutsats och förslag på vidare forskning.

1.3 Tidigare forskning

Som nämnts i inledningen är tidigare forskning i detta ämne begränsad. Därmed hoppas jag kunna frambringa ny kunskap med denna analys. Jag har tagit del av det material som finns och kommer här att kort presentera två forskare som framstod särskilt tydligt i informationssökningen i språkfrågan gällande europeisk flerspråkighetspolicy och vad de har fått fram i ämnet. Båda forskarna har fokuserat på *Erasmus+*, programmet där språk är en av prioriteterna.

Professor Neil Fliegstein, professor vid University of California, Berkley, forskar om hur de kollektiva regler som EU producerar främjar bland annat ökad interaktion bland människor som bor inom Europas gränser. I boken *Euroclash, The EU, European Identity and the Future of Europe* argumenterar han för att sociala interaktioner har ändrats och att människor från olika samhällen sannolikt interagerar mer nu i både affärlivet och på fritiden. Dock nämner han att möjligheten till att interagera med människor i andra länder är ojämnt fördelad över samhällsklasserna. Fliegstein menar att det är högutbildade, chefer och andra tjänstemän som har möjlighet att resa och prata främmande språk och det är dessa grupper som är mer troliga att kalla sig européer⁸. Europeiska grundskoleförestandare träffas årligen för att diskutera vad som kan vara en europeisk utbildning, där språkutbildningen är ett av kärnelementen. Det EU-sponsrade Erasmusprogrammet tillåter universitetstudenter att spendera en termin eller ett år utomlands. Enligt Fliegstein är det mestadels studenter från familjer i övre medelklassen som utnyttjar denna möjlighet och man kan se en koppling att de sedan är mer troliga att se sig själva som européer⁹.

Theresa Kuhn är biträdande professor i statsvetenskap vid universitetet i Amsterdam. Hennes forskningsområden inkluderar europeisk integration och kollektiva identiteter¹⁰. Kuhn diskuterar effekterna av *Erasmus* i en av sina publikationer och tar där upp att programmet har försumbara effekter på den europeiska identiteten. Studierna som hon hänvisar till motsäger vad som tidigare påvisats av Fliegstein och andra forskare. Däremot vill hon inte säga att gränsöverskridande mobilitet är ineffektivt när det gäller att skapa en europeisk identitet utan poängen som lyfts fram är att program som *Erasmus* attraherar mestadels en grupp som redan känner sig europeisk¹¹.

⁸ Neil Fliegstein, *Euroclash, The EU, European Identity and the Future of Europe* (New York: Oxford University Press Inc, 2008), 123.

⁹ Fliegstein, *Euroclash*, 166-167.

¹⁰ "About me," Home, Theresa Kuhn, hämtad 23 april, 2014, <http://www.theresakuhn.eu/Home/Home.html>.

¹¹ "Why educational exchange programmes miss their mark: Cross-border mobility, education and European identity." Publications, Theresa Kuhn, hämtad 23 april 2014, http://www.theresakuhn.eu/Publications_files/Kuhn%20JCMS2012.pdf, 2-3.

2 Teori, metod och material

Då avsikten är att undersöka och tolka kommissionens dokument vilar arbetet epistemologiskt på hermeneutiska grunder. Detta innebär att respektive mål inte bara presenteras utan även diskuteras och tolkas på ett sätt där jag söker en djupare förståelse om målen. Maria Nyström, professor med inriktning på hermeneutik, skriver att "det grekiska ordet "hermeneuein" översätts ofta just med "att tolka"."¹² I detta kapitel kommer teoretiska begrepp av relevans för ämnet tas upp samt beskrivs de olika metoder som kommer att användas. Sedan följer en presentation av materialet och kommissionens representanter.

2.1 Teoretiska reflektioner och nyckelbegrepp

Här anges fem teoretiska begrepp som jag valt att definiera på grund av deras starka relevans för frågeställningen. Identitet och språk är en del av kultur och på så vis hänger begreppen ihop med varandra. De är också kärnbegrepp inom EU:s kulturpolitik.

Identitet:

Individuell identitet är rotad i språket och är, enligt sociologiprofessor Richard Jenkins, den mänskliga förmågan att veta vem som är vem. Det innefattar vem vi är, att känna till vilka andra är och så vidare. Identitet är en process, inte en 'sak' och det är något vi gör, inte något som vi har¹³. Gruppidentitet är ett mer abstrakt och svårfångat begrepp. Jenkins beskriver det som likhet mellan ett flertal personer¹⁴.

Enligt psykologiprofessor John Edwards är likhet kärnan i identitet. Identitet betyder enformighet hos en individ när det handlar om personlighet. Personell identitet, det vill säga personlighet, är i huvudsak de sammanfattande individuella dragen, egenskaper och läggning. Så definieras det unika hos varje person av Edwards. Men alla dessa drag, egenskaper och läggningar hämtas från olika alternativ av mänskliga möjligheter. Det är den speciella blandningen av dessa olika komponenter som utgör varje människas identitet¹⁵.

Precis som Edwards, skriver Michael Bruter, vid London School of Economics and Political Science, i sin bok *Citizens of Europe?* att identitet kan delas upp i olika typer; personliga och sociala. Personlig identitet utgörs av familjetillhörighet och uppväxt och personliga och kulturella egenskaper. Social identitet är en uppsättning referenser till befintliga sociala grupper, en känsla av att ha egenskaper som finns i ett samhälle där individen lever. Enligt Bruter finns det även politisk identitet som handlar om individens ställning till demokrati, samhället och om relationen mellan människor i stort. Uppdelningen

¹² "Vad är hermenutik?," Infovoice, hämtad 13 maj, 2014, http://infovoice.se/fou/bok/kvalmet/10000012.shtml#Vad_är_hermeneutik?.

¹³ Richard Jenkins, *Social Identity* (New York: Routledge, 2008), 5.

¹⁴ Jenkins, *Social Identity*, 103.

¹⁵ John Edwards, *Language and Identity - key topics in sociolinguistics* (Cambridge: Cambridge University Press, 2009), 19.

mellan social och personlig identitet blir då mer eller mindre obetydlig eftersom den politiska identiteten väver ihop de båda andra¹⁶.

Europeisk identitet:

När det gäller studier av den europeiska identiteten vill Bruter dela upp den i olika typer; medborgerlig och kulturell identitet¹⁷. Han diskuterar multipla identiteter och olika teorier om identitetskopplingar. En av teorierna säger att man kan ha flera identiteter men att de blandas ihop med varandra¹⁸. På så sätt kan en nationell identitet existera parallellt med en europeisk identitet. En annan teori som Bruter har är att man får en starkare europeisk identitet om man exponeras mot Europa, det vill säga, resa till eller leva i ett annat europeiskt land för att på så sätt uppleva en annan europeisk kultur och se likheter med sin egen¹⁹. Kommissionen verkar tro att den typen av teoretiska resonemang stämmer då de har gett ökade resurser till *Erasmus+* som nämndes i inledningen.

Riva Kastoryano, forskare på Centre d'études et de recherches internationales, föreslår teorin om att europeisk identitet ska baseras på mångkultur. Åsikterna om detta går isär bland forskare och inom universitetsvärlden där en del anser att mångkultur är en garanti för respekt för kulturell identitet, lika rättigheter och möjligheter, ett skydd mot nationalism och konsolidering av grunderna för demokratin. Andra forskare anser, enligt Kastoryano, att mångkulturalism istället motverkar en gemensam identitet då den leder till en fragmentering av samhället²⁰.

Språk:

Enligt Edwards kan språk definieras på olika nivåer; bland annat är det ett system med regelbundenheter och ordningsregler men språk används också som kommunikation av en grupp människor som utgör en språkgemenskap. Med tanke på antalet språk det finns i världen kan man också se språk som ett bevis på mänsklig önskan om att bevara en särskiljning, för att skydda kultur och tradition. Språk kan ha ett symboliskt värde med historiska och kulturella värden och skapar på så vis ett kraftfullt stöd för gemensamma associationer²¹.

I boken *Språk och skrift i Europa* kan man läsa teorin om att språket behöver normer för att sändarna och mottagarna ska vara överens om budskapet. Europa förklaras som ett mosaikeuropa på grund av språkens mångfald. Denna bild bör dock kompletteras, tycker författarna, med överlappningarnas Europa där olika kulturer och språk blandas med varandra²².

¹⁶ Michael Bruter, *Citizens of Europe? The Emergence of a Mass European Identity* (Hampshire: Palgrave Macmillan, 2005), 9-11.

¹⁷ Bruter, *Citizens of Europe?*, 11.

¹⁸ *Ibid.*, 15-16.

¹⁹ *Ibid.*, 32-33.

²⁰ "Multiculturalisme : une identité pour l'Europe ?," CNRS, Them@, hämtad 11 april, 2014, <http://www2.cnrs.fr/presse/thema/56.htm>.

²¹ Edwards, *Language and Identity*, 53-55.

²² Roger Hansson et al., *Språk och skrift i Europa* (Viborg: SNS Förlag, 2006), 16-18.

Elisabeth Deshays, University of Sussex, är överens med tidigare nämnda forskare om teorin att språket är ett kommunikationsmedel men tillägger att även om man har samma modersmål har man ändå inte exakt samma förståelse och tolkning för varje ord och uttryck. När man som barn lär sig ett språk och därigenom utvecklas och börjar tänka färgas ens uppfattning om världen av nyanser av de ord barnet lärt sig från någon annan. Deshayes lägger mycket vikt på just den personliga delen av språkuppfattning som formats sedan födseln och menar just därför att man aldrig har en perfekt samförståelse²³.

Flerspråkighet:

Flerspråkighet är ett världsfenomen och professor Edwards definierar begreppet som en global språklig mångfald, samtidigt är det en representation av en individs eller en grups förmåga som de har utvecklat tack vare denna mångfald. Generellt sett kan man säga att kompetens i flerspråkighet är nödvändig i många miljöer men det innebär inte att den språkliga kapaciteten är jämnt utvecklad. Det finns länder där det är mindre vanligt med flerspråkighet. Enligt Edwards är det en fördel att prata flera språk då man kan utnyttja ett större register²⁴.

Enligt lingvistikprofessor Rita Franchescini baseras flerspråkighet på den mänskliga grundläggande förmågan att kunna kommunicera på olika språk och det förklarar ett fenomen som är inbäddat i den kulturella utvecklingen. Hon definierar flerspråkighet som samhällens, institutioners, grupper och individers förmåga att ha regelbunden användning för mer än ett språk i vardagslivet²⁵.

Kultur:

Kultur är inte något fast eller rotat enligt Gerard Delantey, vid University of Sussex, och Chris Rumford, vid Royal Holloway, University of London. Delantey och Rumford håller med tidigare forskare om att definitionen av kultur består av olika former av värderingar, kollektiva identiteter, normer och estetiska former. En del av dessa komponenter delas av gruppen, andra inte. Kultur beskrivs först och främst som ett kommunikationssystem snarare än en form av integration. Rumford och Delantey skriver också att medborgarskap är kopplat till kultur och att kulturella rättigheter kopplade till språk, information, arv och minnen har fått ökat fokus för medborgarskap²⁶.

Chris Shore, vid Goldsmiths College, University of London, tar upp flera breda definitioner av kultur från tidigare forskare. Den dominerande definitionen begränsar kultur till frågor om konst, nöjesindustrin och förvärvande av lärande. Den andra definitionen tolkar kultur i form av att införskaffa utbildning eller civilisation. Enligt denna definition är kultur en ägodel eller en tillgång som kultiverade människor har; om man saknar kultur saknar man likvärdiga seder och utbildning. Shore tycker sig finna kopplingar

²³ Elisabeth Deshays, *L'enfant bilingue - Parler deux langues : une chance pour votre enfant* (Paris: Éditions Robert Laffont, S.A., 1990), 22.

²⁴ John Edwards, *Multilingualism. Understanding linguistic diversity* (New York and London: Continuum International Publishing Group, 2012), 25-29.

²⁵ Rita Franchescini, "Multilingualism and multicompetence: a conceptual view," *The Modern Language Journal* 95, iii, (2011): 346, hämtad 13 maj, 2014, doi:10.1111/j.1540-4781.2011.01202.x.

²⁶ Delantey och Rumford, *Rethinking Europe - Social theory and the implications of Europeanization*, 104.

mellan denna definition och EU-politikers sätt att framkalla idén om den europeiska civilisationen jämfört med resten av världen. Han tar upp den tredje definitionen som ett sätt att integrera människor i en grupp där man antingen informellt accepterar attityder och värden i en grupp eller som en formell grupp där ledningen har infört värden och vanor för att hålla ihop gruppen. Även denna definition anser Shore att man kan se inom EU. Den fjärde definitionen säger att kultur är ett särskilt sätt att leva där man har en gemensam anda. Med denna definition kan man generalisera, säger han, och människorna som delar kultur har gemensamma betydelser i språkstrukturer och tankemönster. Alla forskare som Shore nämner i sin bok erkänner att kultur också är ett naturligt och medfött grundbegrepp²⁷.

2.2 Metoder

Analysen ligger på makronivå eftersom kommissionen som överstatlig maktinstitution är huvudaktören i frågeställningen. Jag har valt att använda mig av narrativanalys och innehållsanalys i uppsatsen. De här analystyperna hänger ihop och jag har därför valt att använda mig av båda metoderna, men med fokus på narrativanalys. I praktiken hade det varit tillräckligt att endast välja en av dessa metoder men jag ville ha möjligheten till ett bredare urval av relevanta analysinstrument. Då uppsatsens syfte är att beskriva kommissionens språkpolitik, vilket är en narration i sig, passar det bra att göra en narrativanalys. I de officiella dokumenten berättas en historia där kommissionen genom olika åtgärder vill förstärka identitetsskapandet och på så sätt öka sin legitimitet. I narrativanalysen kartläggs innehållet och öppnar för en tolkning och diskussion för att svara på den andra frågan i syftet, lär sig EU-medborgarna fler språk? I innehållsanalysen väljer jag att fokusera på tematisk analys för att hitta gemensamma teman i dokumenten.

2.2.1 Narrativanalys

Enligt Alexa Robertson, vid Stockholms Universitet, betyder narrativ berättelse. Historieberättandet skapar en gemenskap och anses vara, inom politik, ett av de främsta sätten att använda sig av narrativ. Narrativanalys är ett tvärvetenskapligt angreppssätt där tyngdpunkten ligger på tolkning snarare än kvantifiering²⁸, det är således en kvalitativ metod. Enligt sociologen och genusforskaren Anna Johansson kan narrativa analyser ofta kopplas till identitetsstudier. "En berättelse kan ses som ett sätt att organisera episoder, handlingar och redogörelser för handlingar", skriver Johansson och tillägger att aktörernas skäl till sina handlingar kan också ingå i narrativet²⁹. Härmed är denna metod av relevans för mitt syfte. Den huvudsakliga meningen med narrativ är att redogöra för något som har hänt. I en narrativanalys är det viktigt att veta så mycket som möjligt om den som berättar eftersom, i enlighet med professor Arthur Asa Berger, det är berättaren som gör berättelsen känd³⁰.

²⁷ Chris Shore, *Building Europe. The Cultural Politics of European Integration*. (Oxon and New York: Routledge, 2000), 22-23.

²⁸ Alexa Robertsson, "Narrativanalys," i *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, red. Göran Bergström och Kristina Boréus (Lund: Studentlitteratur AB, 2012), 220-223.

²⁹ Anna Johansson, *Narrativ teori och metod* (Lund: Studentlitteratur, 2005), 85.

³⁰ Arthur Asa Berger, *Narratives in Popular Culture, Media and Everyday Life* (Thousands Oaks: SAGE Publications, Inc, 1997), 7.

Enligt Jimmy Vulovic, filosofie doktor i litteraturvetenskap, inrymmer ett narrativ både berättelse, berättande och intrig. Diskursen av den intrig som berättaren gör av en berättelse och själva berättelsen är lika centrala för förståelsen av narrativet³¹. Sex identifierade beståndsdelar finns förklarade i boken *Textens mening och makt*. Sammanfattning av narrativen, en orientering som handlar om tid, plats, situationen och deltagarna, en komplicerad handling, en utvärdering, en upplösning som ska tala om vad som slutligen hände och en coda för att återföra perspektivet till nutid³². Vulovic lyfter fram delvis samma beståndsdelar, där han ibland har ett annat namn, delvis andra till exempel tema och tes. Tema ställer frågor och hänger ihop med termen motiv. Skillnaden på tema och tes är att teser även levererar svar³³. Både Robertson och Johansson lyfter fram att det inte bara finns en slags narrativanalys utan flera olika typer³⁴ och ett narrativt tillvägagångssätt kan tillämpas som en metod på tre olika sätt³⁵. Narrativanalys är en metod där man inte söker efter en enda sanning, den är öppen för mångfaldiga tolkningar vilket förknippas med en hermeneutisk tradition³⁶. Jag har valt att använda den narrativa teknik som passar bra för att undersöka mitt forskningsproblem och som kallas kategoriskt-innehållsligt i boken *Textens mening och makt*. Johansson kallar den för Del-innehåll i sin bok *Narrativ teori och metod*. Detta är modellen som dominerar tydligt inom sociologi och den kan också kopplas till innehållsanalys³⁷.

2.2.2 Innehållsanalys

Enligt sociologen Robert Weber använder innehållsanalys sig av olika procedurer för att dra giltiga och relevanta slutsatser från en text. Slutsatserna handlar om dem som skickar texten, meddelandet i sig själv eller om mottagarna av texten. Den centrala tanken i innehållsanalys är att man delar upp texten i betydligt färre innehållskategorier³⁸ och räknar förekomsten av eller mäter vissa företeelser i texter. Bergström och Boréus, forskare och lärare vid Stockholms Universitet, tar upp skillnaden på kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys, i en kvantitativ analys mäter eller räknar man, och i den kvalitativa gör man det inte. De lyfter fram att alla slags texter kan innehållsanalyseras³⁹. I enlighet med Weber är tre olika typer av reliabilitet relevant för innehållsanalysen; stabilitet, reproducerbarhet samt exakthet. Svårigheterna med denna metod består bland annat i när ord är tvetydiga, detta problem uppstår främst när man använder sig av ett databaserat analysverktyg⁴⁰. Fördelen med en manuell analys är att man kan göra mer komplexa tolkningar och granskningar. Enligt Bergström och Boréus kombineras

³¹ Jimmy Vulovic, *Narrativanalys* (Lund: Studentlitteratur, 2013), 174.

³² Robertsson, "Narrativanalys," 229.

³³ Vulovic, *Narrativanalys*, 111-112.

³⁴ Johansson, *Narrativ teori och metod*, 20.

³⁵ Robertsson, "Narrativanalys," 233.

³⁶ Johansson, *Narrativ teori och metod*, 27.

³⁷ Ibid., 289.

³⁸ Robert Philip Weber, *Basic Content Analysis, 2nd edition* (Newbury Park: Sage Publications, Inc, 1990), 9-12.

³⁹ Göran Bergström och Kristina Boréus red., *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys* (Lund: Studentlitteratur AB, 2012), 50.

⁴⁰ Weber, *Basic Content Analysis*, 17-21.

innehållsanalysen med fördel med andra slags analyser av samma material⁴¹. Jag kommer att använda mig av en tematisk analys (även kallad frekvensanalys), det vill säga en kvantitativ innehållsanalys men vilkas resultat sammanvävs i en kvalitativ tolkning då det ger den tematiska analysen ett större värde. Detta kopplas till den narrativa analysen vilket överensstämmer med den ovan nämnda hermeneutiska dimensionen.

2.2.3 Operationalisering

Jag började med att kartlägga flerspråkighetspolicyn så som den yttrar sig i dokumenten i enlighet med syftet. Genom att läsa igenom dokumenten var för sig kategoriserade jag målen i tre nivåer, en abstrakt makronivå, en nivå som är mer konkret och den sista nivån är exempel på åtgärder från dokumenten. Vad som ingår i dessa olika nivåer presenteras i kapitel 4.

Med hjälp av *Vocagrabber*⁴², ett datoriserat ordräkningsverktyg, räknades sedan antal ord i dokumenten. De mest frekventa orden som till exempel language, member och translation togs bort, samt begreppen Europa, kommissionen och union, vilket möjliggjorde skapandet av en ordlista för en djupare och mer avgränsad analys. Ordlistan skapades genom att välja ut fyra ord från de tre längsta dokumenten i mitt primärmaterial, och från de andra två dokumenten valde jag ut tre ord. Tre av orden fanns med i mer än ett dokument och den totala ordlistan resulterade i 15 ord. Då listan skapades i efterhand är det en induktiv teknik jag använder mig av. Orden kategoriserades i teman som är relevanta för ämnet vilka sedan delades in i två primära teman, Gemenskap och Framtid, och ett sekundärt tema, Utbildning. Därefter tittade jag djupare på vad som sägs i relation till de olika orden och presenterade analysen i kapitel 4.4, med begränsningen att utredningen av det sekundära temat är mindre utförlig. Denna delen av analysen gjordes manuellt eftersom det möjliggör mer avancerade bedömningar och tolkningar jämfört med en databaserad metod⁴³. Jag exemplifierade och stödde slutsatser och redovisningar med hjälp av citat från dokumenten.

Den narrativa berättelsen, som den framkommer i analysen, sammanfattas med fokus på begreppen; aktör, deltagare, plats och tid.

För att ta reda på och kunna diskutera om flerspråkighetspolitiken fungerar använde jag resultat från Eurobarometern samt några enstaka forskare och experter i ämnet. Jag tittade på de olika slutsatser och siffror som framkommit i undersökningen och kopplar dem till de olika forskarnas och experternas åsikter.

⁴¹ Bergström och Boréus, *Textens mening och makt*, 51-52.

⁴² "VocaGrabber", VisualThesaurus, hämtad 28 april, 2014, <http://www.visualthesaurus.com/vocabgrabber/>.

⁴³ Bergström och Boréus, *Textens mening och makt*, 87.

2.3 Presentation av material och författare

Som tidigare sagts består mitt primärmaterial av fem officiella dokument. Kommissionen presenteras eftersom den är berättare men även avsändare till alla texterna och som vi sett tidigare i uppsatsen är berättaren viktig i en narrativanalys. Två av texterna är tal som hölls av olika kommissionärer, vilka också kort presenteras. I analysen har samma språkbruk som använts i dokumenten eftersträvat.

2.3.1 Korta ord om kommissionen

Kommissionen har som uppgift att ta initiativ till nya regler och ny politik. Utvecklingen på viktiga politikområden diskuteras och varje kommissionär redogör för aktuella frågor vid sammanträdena. Historiskt sett har kommissionen verkat för en fördjupning av integrationen inom EU. Den är en övernationell institution och har huvudsakligen agerat med en vision om ett federalt Europa. Kommissionen ses oftast som en representant för det kollektiva intresset i EU och ska vara oberoende från medlemsländerna som alla är representerade med var sin kommissionär som ansvarar för ett eller flera politikområden. Kommissionen har fått en ökad legitimitet sedan ordföranden utnämns av parlamentet⁴⁴. Enligt Erika Bjerström, korrespondent för SVT, gynnar det kommissionen om EU:s medborgare får en starkare identitet. Då menar hon att det blir lättare att driva igenom reformer som omfattar hela den europeiska kontinenten och nämner som exempel asyl- och integrationspolitik⁴⁵.

2.3.2 Leonard Orban

Rumäniens kommissionär under José Manuel Barrossos första kommission. Orban var under åren 2007 till 2009 ansvarig för det politiska området flerspråkighet. Tidigare har han bland annat varit Rumäniens statssekreterare på ministeriet för europeisk integration då han samordnade Rumäniens förberedelser inför anslutningen till EU⁴⁶.

Promoting multilingualism in the different policies of the European Union, such as culture, education, communication and employment is at the centre of my objectives. I want to make a real contribution to the competitiveness of the European economy⁴⁷.

2.3.3 Androulla Vassiliou

Cyperns nuvarande kommissionär med ansvar för utbildning, kultur, flerspråkighet och ungdom. Vassiliou var tidigare kommissionär ansvarig för området hälsa. Hon var politiskt aktiv i sitt hemland

⁴⁴ Tallberg, *EU:s Politiska System*, 73-74.

⁴⁵ Erika Bjerström, *Europa. Reportage for nyfikna européer* (Stockholm: Pocketförlaget, 2008), 25.

⁴⁶ "Curriculum Vitae." Leonard Orban, Commissioners, European Commission, hämtad 17 april, 2014, http://ec.europa.eu/archives/commission_2004-2009/orban/profile/profile_en.htm.

⁴⁷ "Multilingualism - Many people speak many languages," Leonard Orban, Commissioners, European Commission, hämtad 11 april, 2014, http://ec.europa.eu/archives/commission_2004-2009/orban/index_en.htm.

före utnämningarna till kommissionen och blev två gånger invald i det cypriotiska representanthuset som representant för liberala United Democrats⁴⁸. En av hennes prioriteringar för flerspråkighet under mandattiden lyder:

Language learning and use help us both professionally and socially, opening people's minds to the cultural diversity which is an integral part of the EU's wealth⁴⁹.

2.3.4 De huvudsakliga dokumenten gällande flerspråkighet

Följande dokument utgör mitt primärmaterial:

- a) *A New Framework Strategy for Multiculturalism*. En ramstrategi skriven av kommissionen 2005. I dokumentet bekräftar kommissionen sitt åtagande och sina strategier för att främja flerspråkighet⁵⁰. Dessa frågor är av högsta relevans för mitt syfte och därför har jag valt ramstrategin som ett av mina primära dokument.
- b) Summeringen av *Multilingualism - an asset and a commitment*. En skrivelse från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén 2008. Här visar kommissionen hur de avser att integrera språkpolitiken för att bättre utnyttja potentialen för flerspråkighet i Europa⁵¹. Grunden till detta dokument är målet som beskrivs i Vitbok: *Teaching and Learning - Towards the Learning Society*. Jag väljer att använda mig av summeringen då skrivelsen kan ses som ett komplement till föregående dokument, det officiella ramverket.
- c) Kommissionens Vitbok *Teaching and Learning - Towards the Learning Society*⁵². Vitböcker innehåller konkreta lagstiftningsförslag från ett visst område⁵³. I denna vitbok om utbildning och inläring offentliggörs EU:s mål om att medborgare ska tala minst två språk utöver sitt modersmål. Jag har medvetet valt att endast titta på del IV: *Proficiency in three community languages*, där man bland annat föreslår olika stöd på en europeisk nivå eftersom det är relevant för mitt syfte. Vitboken är skriven av kommissionen 1995.

⁴⁸ "CV," About, Androulla Vassiliou, The Commissioners 2010-2014), European Commission, hämtad 17 april, 2014, http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/vassiliou/about/cv/index_en.htm.

⁴⁹ "My policy priorities," Androulla Vassiliou, The Commissioners (2010-2014), European Commission, hämtad 11 april, 2014, http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/vassiliou/about/priorities/index_en.htm.

⁵⁰ "A new framework strategy for multilingualism," Europa. Eur-lex, hämtad 14 april, 2014. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52005DC0596&from=EN>.

⁵¹ "Multilingualism - an asset and a commitment," Lifelong learning, Education, Training, Youth and Sport, Summaries of EU legislation, Europa. Hämtad 29 april, 2014. http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/ef0003_en.htm.

⁵² "White paper on education and training. Teaching and learning - Towards a learning society," Europa, hämtad 14 april, 2014. http://europa.eu/documents/comm/white_papers/pdf/com95_590_en.pdf.

⁵³ Tallberg, *EU:s Politiska System*, 81.

d) Tidigare kommissionär Leonard Orbans tal *The benefits and challenges of linguistic diversity in Europe*. Talet hölls i Bryssel, Belgien, oktober 2009⁵⁴, vid *Civil Society Platform*. Ett forum vars syfte är att bidra till en permanent dialog mellan kommissionen och civilsamhället om olika aspekter av flerspråkighetspolitiken⁵⁵.

e) Rådande kommissionär Androulla Vassiliou inledningstal *Why languages still matter*. Talet framfördes på *Conference on Multilingualism in Europe* på Cypern, september 2012⁵⁶. Konferensen hölls i Limassol i två dagar och man firade både den europeiska språkdagen och 10-årsjubileet av Barcelonadeklarationen. Ämnen som flerspråkighet inom ramen för Europa 2020-strategin och språktjänster och industrier i en globaliserad värld diskuterades på konferensen⁵⁷.

För att kunna besvara frågan om politiken fungerar använder jag mig av kommissionens rapport *Special Barometer 386, Europeans and their languages*⁵⁸. Eurobarometern är relevant för mitt syfte då det är kommissionens analys av folkopinionen⁵⁹. I uppsatsen använder jag mig av ytterligare några sekundära debattörer och källor för att bidra med kortare referenser vilka är av relevans för analysens diskussion:

- Ibrahim Baylan, ordinarie ledamot i Sveriges Riksdag, vice ordförande i Utbildningsutskottet⁶⁰.
- Irène Bellier, forskningsdirektör på *Centre National de la recherche scientifique (CNRS)*⁶¹.
- Silvia Costa, europaparlamentariker från Italien och medlem i utskottet för kultur och utbildning⁶².
- Jonas Mattsson, redaktör på *Modern Psykologi*.
- Helena von Schantz, ledamot i Valdemarsviks kommunstyrelse⁶³.

⁵⁴ "The benefits and challenges of linguistic diversity in Europe," Press release details, Press releases database, Europa, hämtad 15 april, 2014, http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-09-495_en.htm?locale=en.

⁵⁵ "Ett nytt forum för civilsamhället som ska främja flerspråkighet," Press release details, Press release database, Europa, hämtad 23 april, 2014, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-09-1574_sv.htm.

⁵⁶ "Why languages still matter," Press release details, Press release database, Europa, hämtad 24 april, 2014, http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-12-649_en.htm?locale=en.

⁵⁷ "Limassol, (Cyprus) 26-27-28 September 2012. Useful Information," Conference, Multilingualism in Europe, European Commission, hämtad 24 april, 2014, <http://multilingualism-in-europe.teamwork.fr/en/useful>.

⁵⁸ "Europeans and their languages," Special Eurobarometer 386, European Commission, hämtad 14 maj, 2014, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_386_en.pdf.

⁵⁹ "Public Opinion," European Commission, hämtad 15 maj, 2014, http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm.

⁶⁰ "Ibrahim Baylan (S)," Ledamöterna, Sveriges Riksdag, hämtad 15 maj, 2014, <http://www.riksdagen.se/sv/ledamoter-partier/Hitta-ledamot/Ledamoter/Baylan-Ibrahim-0973474532717/>.

⁶¹ "Nouvelle Traduction: Bellier Irene," Les membres du LAIOS, Membres, iiac.cnrs, hämtad 15 maj, 2014, <http://www.iac.cnrs.fr/laios/spip.php?article259>.

⁶² "Silvia Costa," MEPs, European Parliament, hämtad 15 maj, 2014, http://www.europarl.europa.eu/meps/en/96917/Silvia_COSTA_home.html.

⁶³ "Kommunstyrelsen," Politik, Valdemarsviks kommun, hämtad 15 maj, 2014, <http://www.valdemarsvik.se/sv/Publik/Politik/Sa-styrs-Valdemarsviks-kommun/Kommunstyrelsen/>.

2.4 Utvärderande reflektioner

De teoretiska begrepp som tas upp i kapitel 2.1 är breda begrepp med olika tolkningar och definitioner. Antalet teoretiker är medvetet begränsat för att hålla mig inom uppsatsens ramar. Valen av forskare och publikationer anser jag vara relevanta på grund av deras expertis som framkom tydligt i informationssökningen, även om det naturligtvis finns många andra forskare och publikationer som skulle kunna vara av intresse för denna studie.

En tematisk analys ska helst ha ett stort antal texter med i analysen för att få en så systematisk och generell överblick över ämnet som möjligt. I uppsatsen har dock endast fem texter använts vilket jag fann tillräckligt för uppsatsens syfte. Reliabiliteten handlar om källans pålitlighet⁶⁴ och jag anser att kommissionen kan ses som en pålitlig källa.

Ramstrategin är från 2005 och är skriven innan Lissabonfördraget, men är den senast skrivna ramstrategin. Kommissionen hänvisar fortfarande till detta dokument och jag menar att den är av yttersta relevans för uppsatsen. Dessutom blir utvärderingen mer tillförlitlig när strategin varit verksam en längre period.

Då analysen tolkas blir uppsatsens slutsatser påverkade av subjektiva förförståelser och tidigare erfarenheter. Jag har försökt att göra analysen genomskinlig för att uppväga detta.

⁶⁴ Brendan Duffy, "Analys av dokument" i *Introduktion till Forskningsmetodik*, ed. Judith Bell (Lund: Studentlitteratur AB, 2006), 132.

3 EUs kultur- och utbildningspolitik samt deras historia

Kultur- och utbildningspolitik är två områden inom EU som båda inkluderar språk inom sina ramar och en presentation av detta är relevant för analysen av flerspråkighet.

EU arbetar för att bevara det europeiska kulturarvet och för att det ska vara tillgängligt för alla. Som nämndes i inledningen är det ett politikområde som fått ökad betydelse under åren. I kulturområdet ingår språk, litteratur, teater, film, dans, radio och TV, konst, arkitektur med mera. Genom olika stöd och bidrag främjar EU de kulturella och kreativa näringarna. Kulturaspekten ingår i många andra områden inom EU, som till exempel inom utbildning där man satsar på språkinläring⁶⁵.

EU:s medlemsländer ansvarar själva för utbildningspolitiken men kommissionen hjälper till att sätta upp gemensamma mål och finansierar program som bland annat främjar språkinläring⁶⁶. Utbildning och ungdomsfrågor är viktiga områden som med rätt insatser främjar tillväxt och sysselsättning. De anses också bidra till social sammanhållning och ett aktivt medborgarskap⁶⁷. *Lifelong learning* är ett program som samlar ihop olika program för lärande inom EU eftersom ett livslångt lärande är, enligt kommissionen, nödvändigt för att främja konkurrenskraften. Genom programmet får medborgarna olika verktyg för självförverkligande, social integration och deltagande i det kunskapsbaserade samhället⁶⁸.

EU bildades från början med målet att skapa fred. I Romfördraget kan vi också läsa att syftet är att lägga en grund för en ännu närmare union mellan Europas folk. Men problemet var som Shore diskuterar i sin bok *Building Europe*, att EU inte hade någon gemensam kultur runt vilken européerna kunde enas. I jämförelse med en nation så har kulturella element som ett gemensamt språk, historia, minne och religion i EU tendensen att snarare dela än att förena⁶⁹. 1973 beslöt de nio medlemsländer som då var medlemmar i EC (*European Community*), att det var dags att skriva ett dokument angående den europeiska identiteten, *The Declaration of European Identity*⁷⁰. Ändå var, fram till 1980-talet, allmänhetens stöd inte någon hög prioritet för EU:s politiska elit. De antog att en politisk och social integration automatiskt skulle följa en ekonomisk och juridisk integration enligt den neofunktionalistiska teorin. Men eftersom man istället såg ett minskat intresse och lägre valdeltagande insåg kommissionen och finansiella analytiker att skapandet av ett starkt integrerat Europa var avgörande för att kunna ha en långsiktig plats på en global marknad⁷¹. 1981 föreslog Tysklands utrikesminister, Hans-Dietrich Genscher, att bland annat ett kulturellt samarbete skulle inkluderas i unionens makt. Förslaget gick inte

⁶⁵ "Kultur." Politik områden. Europa. Hämtad 14 april, 2014. http://europa.eu/pol/cult/index_sv.htm.

⁶⁶ "Utbildning och ungdomsfrågor." Europeiska Unionen, hämtad 4 april, 2014, http://europa.eu/pol/educ/index_sv.htm.

⁶⁷ "Allmän och yrkesinriktad utbildning, ungdom, idrott," Sammanfattning av EU-lagstiftningen, Europa, hämtad 14 april, 2014. http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/index_sv.htm.

⁶⁸ "Livslångt lärande," Allmän och yrkesinriktad utbildning, ungdom, idrott, Sammanfattning av EU-lagstiftningen, Europa, hämtad 14 april, 2014.

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/index_sv.htm#s_557.

⁶⁹ Shore, *Building Europe*, 15-18.

⁷⁰ Delantey och Rumford, *Rethinking Europe*, 57-60.

⁷¹ Shore, *Building Europe*, 18-21.

igenom men efter tuffa diskussioner behölls de kulturella aspekterna i deklARATIONEN som kom till 1983. Fokuset i den kulturella delen låg på samarbete mellan universitet och utvecklingen av undervisning i språk⁷². Några år senare skrevs en policy som var avgörande för skapandet av EU:s kulturpolitik, vilken blev en viktig grund för integrationen⁷³. Första punkten under artikel 128 i Maastrichtfördraget lyder:

The Community shall contribute to the flowering of the cultures of the Member States, while respecting their national and regional diversity and at the same time bringing the common cultural heritage to the fore⁷⁴.

Genom Maastrichtfördraget som trädde i kraft 1993 kunde EU börja med kulturell verksamhet för att bevara, sprida och utveckla kulturen i Europa. Nationell och regional mångfald i medlemsstaterna ska respekteras för att framhäva det gemensamma kulturarvet genom att ge stöd till kulturella initiativ och projekt som till exempel den europeiska kulturhuvudstaden⁷⁵. Utökningen av EU:s makt inträffade i en period när unionen hade ekonomiska problem och en ökad arbetslöshet. Detta spädde på en skepticism mot Europas ekonomiska framtid⁷⁶. Då, i början av 1990-talet, växte en levande litteratur om europeisk integration och europeisk identitet fram⁷⁷.

3.1 Kommissionens konkreta kulturarbete - exemplet Kreativa Europa

Finansieringen till den kulturella och kreativa sektorn ökar trots att medlemsländerna har kapat budgeten generellt. Programmet *Kreativa Europa* för åren 2014-2020 vill skydda den europeiska kulturella mångfalden och stärka kultursektorns konkurrenskraft. ”Kultur är viktigt för Europa och för europeisk politik.” säger Silvia Costa, europaparlamentariker. Kultur representerar både en ekonomisk och produktiv sektor och ett kulturellt arv⁷⁸. *Kreativa Europa* är kommissionens ramverksprogram för att stödja sektorerna kultur och media. Stöd kan ges till initiativ som främjar gränsöverskridande samarbete, plattformar, nätverk och litterär översättning⁷⁹. Kulturella och kreativa näringar är en viktig källa till jobb och tillväxt⁸⁰.

⁷² Luce Pépin, *The history of European cooperation in education and training. Europe in the making - an example* (Luxembourg: Office for the Official Publications of the European Commission, 2006), 99.

⁷³ Delantey och Rumford, *Rethinking Europe*, 57-60.

⁷⁴ “The Maastricht Treaty,” Eurotreaties, hämtad 23 april, 2014, <http://www.eurotreaties.com/maastrichtec.pdf>, 30.

⁷⁵ “Kultur,” Sammanfattning av EU-lagstiftningen, Europa, hämtad 4 april, 2014, http://europa.eu/legislation_summaries/culture/index_sv.htm.

⁷⁶ Jefferey T, Checkel och Peter J, Katzenstein ed., *European Identity* (Cambridge: University Press, 2009), 7.

⁷⁷ Hartmut Kaelble, “Identification with Europe and politicization of the EU since the 1980s,” i *European Identity*, ed. Jefferey T, Checkel och Peter J, Katzenstein (Cambridge: University Press, 2009), 195-196.

⁷⁸ “Kreativa Europa uppmärksammar kulturens dubbla natur - affärsverksamhet och arv,” Nyhetsrummet, Nyheter, Europaparlamentet, hämtad 25 april, 2014, <http://www.europarl.europa.eu/news/sv/news-room/content/20131114STO24603/html/%E2%80%9DKreativa-Europa-uppm%C3%A4rksammar-kulturens-dubbla-natur-aff%C3%A4rsverksamhet-och-arv%E2%80%9D>.

⁷⁹ “Creative Europe - Supporting Europe’s cultural and creative sectors,” Programmes, European Commission, hämtad 25 april, 2014, http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/index_en.htm.

I november 2011 etablerades *European Heritage Label*⁸¹ som är ett initiativ för att lyfta fram kulturarv som hyllar och symboliserar europeisk historia, ideal och integration. Platserna som är av historisk betydelse för EU och Europa väljs på basis av deras symboliska värde. *European Heritage Label* ingår i *Kreativa Europa* och tanken med initiativet är att den kulturella turismen ska öka⁸².

European Capitals of Culture startade 1985 och 50 städer i EU har än så länge varit kulturhuvudstäder. Initiativet ska framhäva Europas rikedom och mångfald inom kultur samt öka EU-medborgarnas känsla av att tillhöra en gemensam kultur⁸³.

⁸⁰ "Kultur, film och media - de kulturella och kreativa näringarna i EU är viktiga för ekonomin och jobben," Europeiska Kommissionen, hämtad 9 maj, 2014, http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/sv/culture_audiovisual_sv.pdf, 11.

⁸¹ "Establishing a European Union action for the European Heritage Label," EUR-Lex, EU law and publication, Europa, hämtad 25 april, 2014, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32011D1194>.

⁸² "European Heritage Label," Actions, Tools, Creative Europe, European Commission, hämtad 25 april, 2014, http://ec.europa.eu/culture/tools/actions/heritage-label_en.htm.

⁸³ "European Capitals of Culture," Action, Tools, Creative Europe, European Commission, hämtad 15 maj, 2014, http://ec.europa.eu/culture/tools/actions/capitals-culture_en.htm.

4 Analys av flerspråkighetspolitiken - Kommissionens narrativ och dess innehåll

Narrativanalysen är en konkret kartläggning på tre olika nivåer; makro, meso och mikro, av de officiella dokumenten och en tematisk analys av all dokumentation. Makronivån är den övergripande nivån medan kommissionens förslag på åtgärder beskrivs i mesonivån. Mikronivån tar konkret upp några av de åtgärder som finns med i materialet. Dokumenten representeras här av bokstäverna A-E på samma sätt som de presenterades i kapitel 2.3.4 för att undvika en konstant upprepning av dokumentnamnen.

4.1 Flerspråkighetspolicy - makronivå

I dokument A, ramstrategin för flerspråkighet, anges tydligt kommissionens övergripande, mer abstrakta, policymål. Unionen ska respektera en språklig mångfald och förbjuda språkbaserad diskriminering. Citatet nedan visar att kommissionen anser att språk har en stark koppling till identitet vilket även jag instämmer med och som konstateras av Jenkins⁸⁴, i kapitel 2.1. Man kan resonera så att respekt för språklig mångfald innebär respekt för individen, oavsett språktillhörighet.

Language is the most direct expression of culture; it is what makes us human and what gives each of us a sense of identity⁸⁵.

Vidare framläggs att språklig mångfald är ett av EU:s kärnvärden och man ska därför skapa åtgärder för att upprätthålla den. Kommissionens policy ska bidra till ett klimat som är gynnsamt för alla språk och där undervisning och lärandet av en mängd språk kan blomstra. Detta gör man bland annat genom samarbetsprogram med politikområden som utbildning, ungdom, medborgarskap och kultur. Mer konkret beskrivs kommissionens flerspråkighetspolicy i tre punkter;

- uppmuntra språkinlärning och främja språklig mångfald i samhället
- främja en hälsosam flerspråkig ekonomi
- ge medborgarna tillgång till EU:s lagstiftning, procedurer och information på deras eget språk

Man poängterar att, precis som för utbildningspolitiken, så har medlemsstaterna huvudansvaret inom flerspråkigheten. Kommissionen kommer dessutom att arbeta inom deras ansvarsområde för att stärka medvetenheten och för att förbättra konsekvenserna av de åtgärder som görs på olika nivåer. I dokument A står det avslutningsvis, vilket jag anser vara ett tydligt och koncist klargörande, att kommissionen inser vikten av flerspråkighet:

⁸⁴ Jenkins, *Social Identity*, 5.

⁸⁵ "A New Framework Strategy for Multilingualism," 2.

Multilingualism is essential for the proper functioning of the European Union. Increasing citizens' language skills will be equally important in achieving European policy goals, particularly against a background of increasing global competition and the challenge of better exploiting Europe's potential for sustainable growth and more and better jobs⁸⁶.

Sedan nämns att medborgarnas språkförmåga är viktig för att uppnå europeiska policymål, speciellt när det gäller en ökande global konkurrens och utmaningen att bättre utnyttja Europas potential för en hållbar tillväxt med fler och bättre jobb. Kommissionen tycker att situationen kan och måste bli bättre och uppmanar medlemsländerna att hjälpa till att främja ett samhälle som respekterar alla medborgares språkliga identitet. Detta överensstämmer med Kastoryanos teori om att den europeiska identiteten bör baseras på en kulturell mångfald⁸⁷, vilken jag också anser vara en relevant teori. Då det finns en teoretisk underbyggnad som överensstämmer med dokumentet får vi, som läsare, en känsla av att en stor del av vetenskapliga resonemang och idéer påverkas och överensstämmer med det politiska livet.

Dokument B, *Multilingualism - an asset and a commitment*, framför att flerspråkighet är av värde för en interkulturell dialog, social sammanhållning och välbefinnande. Här ser vi direkt kopplingar till både en ekonomisk- såväl som en gemenskapsgrund. I enlighet med Bruter's teori⁸⁸ kopplar EU ihop identitet med känslan av att tillhöra egenskaper som finns i samhället där man lever. I dokument B står även att kommissionen har för avsikt att föra flerspråkigheten närmare medborgarna.

Teaching and Learning - Towards the Learning Society, dokument C, tar upp att kunskaper i språk är betydelsefullt för att kunna utnyttja yrkesmässiga och personliga möjligheter som finns inom den öppna marknaden. Likaså är det betydelsefullt för att lära känna nya personer. Språkinläringen är dessutom en viktig faktor för att prestera bra i skolan om man lär sig språk redan i en tidig ålder.

Contact with another language is not only compatible with becoming proficient in one's mother tongue, it also makes it easier. It opens the mind, stimulates intellectual agility and, of course, expands people's cultural horizon. Multilingualism is part and parcel of both European identity/citizenship and the learning society⁸⁹.

Tidigare kommissionär Orban upprepar i sitt tal, dokument D - *The benefits and challenges of linguistic diversity in Europe*, länkarna mellan välbefinnande och flerspråkighet, som vi såg i dokument B. Han nämner

⁸⁶ "A New Framework Strategy for Multilingualism," 15.

⁸⁷ "Multiculturalisme : une identité pour l'Europe ?"

⁸⁸ Bruter, *Citizens of Europe?*, 9-11.

⁸⁹ "Teaching and Learning - Towards the Learning Society," 47.

också att anställningsbarhet är en annan länk i kedjan. Budskap han betonar som viktigast i flerspråkighetsstrategin är att språkinlärningen riktar sig till alla och för alla tidpunkter i livet. Orban markerar målet, som vi sett i dokument B, att flerspråkighet kan vara av stor vikt vid en interkulturell dialog och när ett sammanhängande och hållbart samhälle ska skapas. Han säger också att en kultur med flerspråkighet främjar en öppen och tolerant kultur och poängterar att "...languages are at the heart of any culture⁹⁰". Denna syn stämmer överens med professor Edwards teori om att språk med hjälp av historiska och kulturella värden skapar ett kraftfullt stöd för gemensamma associationer⁹¹. Jag håller med Orban och professor Edwards om att flerspråkighet ökar tolerans och gemenskap eftersom jag tror att en anledning till att lära sig fler språk är viljan att kunna kommunicera med och förstå andra människor.

I dokument E, *Why languages still matter*, framkommer inga utskrivna mål på den abstrakta makronivån.

4.2 Flerspråkighetspolicy - mesonivå

Dokument A tar upp att minst två utländska språk ska läras ut från en mycket tidig ålder. Det långsiktiga målet kopplat till det är att den individuella flerspråkigheten ska öka tills varje medborgare har praktiska färdigheter i minst två språk utöver sitt modersmål. Detta överensstämmer med vad som sägs i dokument C. Kommissionen ska uppmuntra nationella, regionala och lokala myndigheter att arbeta för att främja språkinlärning och lingvistisk mångfald, genom 45 olika överstatliga åtgärder. Dessa åtgärder är ett komplement till kommissionens tidigare stöd som till exempel stöd för språklärare att utbildas utomlands, finansiering av klassutbyten för att motivera elever att lära sig språk och projekt för att öka medvetandet om fördelar med språkinlärning. Genom sina huvudåtgärder främjar kommissionen debatt, innovation och utbyte av god praxis samt uppmuntrar till mobilitet och transnationella partnerskap som ska motivera deltagarna att lära sig språk. Medlemsländerna som EU-aktörer har identifierat förbättrandet av språkfärdigheter som en prioritet och därför har följande nyckelområden föreslagits för åtgärder:

- Nationella strategier - för att skapa enhetlighet och riktning för åtgärder som främjar flerspråkighet bland individer och generellt i samhället. Regionala och minoritetsspråk ska inkluderas, samt möjligheter för migranter att lära sig deras värdlands språk.
- Bättre lärarutbildning - gemensamma kärnkompetenser och värden för språklärare i Europa ska föreslås för att matcha elevernas och studenternas förändrade krav på språkfärdigheter.
- Tidig språkundervisning - språkinlärning för barn i tidig ålder.
- Språk och innehållsintegrerad inlärning - eller *CLIL (Content and Language Integrated Learning)*, innebär att eleverna lär sig ett skolämne på ett främmande språk.

⁹⁰ "The benefits and challenges of linguistic diversity in Europe," 2.

⁹¹ Edwards, *Language and Identity*, 53-55.

- Språk inom högre utbildning - tillhandahålla stöd genom *Lifelong Learning* för studier på en högre nivå.
- Utveckla flerspråkighet som ett akademiskt fält - inrätta professurer relaterade till flerspråkighet och interkulturalism.
- *European indicator of Language Competence* - insamlad pålitlig data om verkliga färdigheter i utländska språk hos unga, vilken levereras som information till beslutsfattare.

Inom forskning adresseras flerspråkighet speciellt inom två olika områden;

1. *The Information Society Technologies programme* som handlar om hur man ska överbrygga språkbarriärer med hjälp av ny informations- och kommunikationsteknologi
2. *The social sciences and humanities research programme* handlar om språkfrågor relaterat till social inkludering eller exkludering, identitet, politiskt deltagande, kulturell mångfald och tvärkulturellt samförstånd.

Kommissionen har etablerat ett vetenskaps- och teknologiforum för flerspråkighet med experter från industrin, akademien och politiska organ. Forumet ska bidra till att göra utbudet av språkcertifieringar mer transparent genom att elektroniskt publicera alla tillgängliga system. Vidare tar dokument A upp att man ska publicera en studie som visar vilken inverkan brister i språkfärdighet har på den europeiska ekonomin. Kommissionen ska sätta upp en grupp med oberoende experter som ska hjälpa till att analysera medlemsländernas framsteg. En ministerkonferens i flerspråkighet kommer att hållas, enligt dokument A, för att medlemsländerna ska kunna dela med sig om deras framsteg samt planera framåt. Avslutningsvis kommer kommissionen att sätta samman en kommuniké till Parlamentet och Rådet där man föreslår en övergripande strategi för flerspråkighet i EU, baserat på medlemsländernas rapporter och råd från expertgruppen.

Dokument B nämner målet med två språk utöver modersmålet och säger att det är grunden till åtgärderna som finns med i denna skrivelse. Inlärandet av värdländers språk ska främjas för att underlätta integrationen av icke-infödda i samhället. Grundläggande information ska finnas tillgänglig på olika språk för att underlätta tillgång till huvudsakliga tjänster för turister, utländska arbetare, studenter och invandrare. Yrken som översättare och tolk inom juridiska områden ska utvecklas för att öka tillgängligheten. Kommissionen ska också visa vikten av språkinläring och språklig mångfald genom medvetenhetsökande kampanjer samt öka student- och arbetarmobiliteten. Resultat om språkstudier, kreativitet och innovation ska delges. Kommissionen vill tillhandahålla en relevant plattform för att utbyta metoder. Här nämns att *Lifelong learning* lägger vikt på att EU:s olika språk och kulturer ska komma närmare medborgarna genom media, ny teknologi och översättningstjänster. Kommissionen vill bland annat uppmuntra till undertexter och gränsöverskridande administrativt samarbete.

Som titeln säger så handlar dokument C om kunnighet i tre av unionens språk. Man förtydligar målet genom att säga att man ska börja språkundervisningen med minst ett språk på förskolenivå.

Yrkesutbildning bör lägga stor vikt på språkinläring, vilket återkommer igen i dokument D, samt så föreslås även stödåtgärder som bedömningssystem och utbyte av språkundervisningsmaterial med inriktning för olika grupper. Dokument C kommunicerar att europeiska utländska språk ska användas dagligen på alla nivåer i skolan och dessutom ska medvetenheten om unionens språk och kulturer främjas.

Prioriteten att migranter ska lära sig språket i det land de lever i för att de på så sätt ska få en större möjlighet till jobb och att bli en engagerad medborgare som är aktiv i samhället finns också med i dokument D. Här tas även upp att det är universitet och skolorna som är det grundläggande i frågan om främjandet av flerspråkighet. Men samtidigt poängteras att alla har rätt att lära sig språk, vilket påpekades i 4.1, oavsett om man är akademiker eller inte. Arbetare ska ha rätt att lära sig språkfärdigheter som är relevanta inom deras arbetsfär.

I det sista dokumentet, E, upprepar kommissionär Vassiliou målet att förbättra de grundläggande kompetenserna genom att speciellt lära sig två utländska språk från en tidig ålder. Då detta mål framhävs i flera av de analyserade dokumenten tolkar jag det som att det är ett av de viktigaste målen och som kommissionen vill öka medvetenheten om. Det är även ett mycket konkret och tydligt mål. Olika forskare håller med om att det är en fördel med att barn lär sig språk från en tidig ålder. Jonas Mattsson, redaktör på tidningen *Modern Psykologi*, diskuterar dem i en artikel om flerspråkighet. En av fördelarna förklaras enligt följande citat:

Kompetensen att växla mellan språk visade sig spilla över och göra de tvåspråkiga barnen mer kvicktänkta när de ägnade sig åt matematik, problemlösning och andra kreativa utmaningar⁹².

4.3 Åtgärder inom flerspråkighetspolicyn - mikronivå

Här beskrivs kort några av de konkreta åtgärder som nämnts i de analyserade dokumenten.

I dokument A tar man upp *Youth exchanges*, *European Voluntary Service* och *LLP (Lifelong learning programme)* som konkreta exempel. *LLP* var utformat för att människor i något skede i sitt liv skulle delta i lärande upplevelser samt för att utbildningen i hela Europa skulle utvecklas. Olika åtgärder som *Erasmus* för högre utbildning och *Comenius* ingick i *LLP* som pågick mellan 2007-2013. Från och med 2014 ingår *LLP* i *Erasmus+ Programme*⁹³.

⁹² Jonas Mattsson, "Extra allt! Därför är flerspråkiga friskare och smartare," *Språktidningen* Maj 2013, (2013), hämtad 19 maj, 2014, <http://spraktidningen.se/artiklar/2013/04/extra-allt-darfor-ar-flersprakiga-friskare-och-smartare>.

⁹³ "Lifelong Learning Programme," Tools, Portals & Partners, Education & Training, European Commission, hämtad 8 maj, 2014, http://ec.europa.eu/education/tools/llp_en.htm.

CLIL finns också med i enlighet med vad som nämnts i kapitel 4.2 och innebär att man har undervisning i ett ämne på ett språk som inte är modersmålet. Detta är en metod som ska utveckla ett intresse för flerspråkighet, främja språkinläring och samexistens mellan olika språkgrupper inom ett geografiskt område⁹⁴.

De konkreta exempel som dokument C tar upp är *Socrates* och *Leonardo* programmen, vilka också nämndes i dokument A. De tas upp som EU:s bidrag till utvecklingen av språkinläring i dokument B. Idag ingår *Leonardo* i *Erasmus+*, *Socrates* däremot avslutades 2006 och blev ersatt av *LLP*.

Dokument D är ett tal som hölls på det första mötet av *Civil Society Platform* som är en åtgärd i sig för att främja flerspråkighet, i enlighet med det som nämndes när materialet presenterades. Plattformen är till för att ge nytt liv till språkdebatten och den interkulturella dialogen samt för att komma på nya idéer till hur man ska kunna motivera både unga och gamla att lära sig nya språk.

European Day of Languages nämns i dokument E. Dagen infördes 2001 och har sedan dess firats varje år den 26 september. Initiativet var Europarådets och anledningen var att de är övertygade om att med hjälp av språklig mångfald får man en större interkulturell förståelse. De anser även att det är en viktig del av kulturarvet⁹⁵ vilket överensstämmer med professor Edwards tidigare nämnda teori om att språk kan ha kulturella värden som skapar ett stöd för gemensamma associationer⁹⁶.

97

Erasmus for All numera *Erasmus+ Programme*. I dokument E berättar Vassiliou att kommissionen finansierar framför allt tre typer av aktiviteter, som alla främjar språkinläring och språklig mångfald. Den första är rörlighet, fler personer ska kunna studera, utbilda sig och arbeta utomlands. Denna typ

⁹⁴ "Bilingual Education," Language-policy, Policy, Languages, European Commission, hämtad 8 maj, 2014, http://ec.europa.eu/languages/policy/language-policy/bilingual_education_en.htm.

⁹⁵ "European Day of Languages," Council of Europe, hämtad 8 maj, 2014, <http://edl.ecml.at/>.

⁹⁶ Edwards, *Language and Identity*, 53-55.

⁹⁷ "Recent development in European Consumer Law," Recent-ecl.blogspot, hämtad 7 maj, 2014, <http://recent-ecl.blogspot.se/2013/09/how-to-say-i-like-you-in-24-languages.html>.

överensstämmer med Bruters teori om att man får en starkare europeisk identitet om man exponeras mot Europa⁹⁸. Ambitionen är att integrera språkinläring i varje förflyttning inom alla olika utbildningssektorer. Den andra typen av aktiviteter stödjer samarbete och partnerskap mellan organisationer. Här är målet innovation där öppenhet och spetskompetens uppmuntras. Den sista typen stödjer en politisk reform, kommissionen ska hjälpa medlemsländerna med att hitta policier och nya idéer som fungerar. Vassiliou tillägger att programmet är ett svar på det europeiska samhällets behov och på ungdomars svåra situation. *Erasmus+* pågår mellan 2014-2020 och ger möjlighet till mer än fyra miljoner européer att resa utomlands för att studera eller arbeta⁹⁹.

I tre av dokumenten (A, B och E) nämndes olika undersökningar som exempel på åtgärder. En av dem är *European survey of language competences* som ska ge medlemsländerna jämförande data om elevers kunskaper i främmande språk. De fem största språken som lärs ut inom EU:s medlemsländer testas och undersökningen prövar tre olika förmågor; läsa, lyssna och skriva¹⁰⁰.

4.4 Tematisk analys

Vid analysen med *Vocagrabber* var det language som var det mest frekvent använda ordet i alla fem dokumenten. De efterföljande orden hade större spridning. Efter att jag tagit bort orden som redogjordes för i kapitel 2.2.3, utgörs ordlistan av följande femton ord: action, skill, train, diversity, school, learning, foreign, teach, culture, learn, society, dialogue, believe, people och promote. I tabellen nedan representerar bokstäverna dokumenten beskrivna i kapitel 2.3.4. Siffrorna är antalet gånger som ordet förekommer i dokumentet. Fetmarkeringarna i tabellen visar vilka ord som valdes från vilket dokument. Pluralformen av substantiven har räknats med**. Inom parentes står den svenska översättningen som har använts. Orden har kategoriserats i teman enligt följande:

Gemenskap

	A	B	C	D	E
Diversity	18	2	1	4	11
Culture**	7	1	2	11	1
Society**	13	1	1	9	8
People**	6	-	3	-	12

Diversity (mångfald) nämns i 10 av de 18 gångerna som det finns i dokument A som lingvistisk mångfald. I två av fallen är det en språklig mångfald man talar om. Detta samband är inte speciellt

⁹⁸ Bruter, *Citizens of Europe?*, 11.

⁹⁹ "Erasmus+," Programmes, European Commission, hämtad 8 maj, 2014, http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm.

¹⁰⁰ "Språkstudien ESLC," Internationella studier, Statistik & Utvärdering, Skolverket, hämtad 8 maj, 2014, <http://www.skolverket.se/statistik-och-utvardering/internationella-studier/sprakstudien-eslc>.

konstigt med tanke på att dokumentet handlar om flerspråkighet. Man talar även om mångfald av kultur, mångfald av samhällen och mångfald som ska ena oss och man säger att det är denna mångfald som gör EU till vad det är. Även i dokument B är det den lingvistiska mångfalden som nämns och den påstås vara en av EU:s värderingar och fördelar. Man tar upp att man vill öka medvetandet om vikten av den språkliga mångfalden. Precis som i dokument A och B tas mångfalden upp i dokument C som en fördel och värdering för EU. Orban följer föregående dokument och talar om lingvistisk mångfald som en fördel, men istället för EU säger han Europa. Mångfald preciseras som lingvistisk mångfald i mer än hälften av gångerna i Vassilious tal, och i alla gångerna när hon talar om mångfald i samband med *Erasmus for All*. Vi, som läsare, kan också se att det ingår i EU:s värderingar och kärnvärden då hon nämner att mångfald är en central del samt att det är något vi, EU-medborgarna, måste skydda och främja.

Culture (kultur). I dokument A står det att EU är grundat på bland annat en mångfald av kulturer och det ska finnas en öppenhet mot andra kulturer. I dokument B tas Europas olika kulturer upp som något som ska föras närmare medborgarna på olika sätt, i enlighet med kapitel 4.2. Främjandet av unionens kultur tas upp som ett av syftena i dokument C och det nämns även att utöver språkfärdigheter behövs förmågan att anpassa sig till olika kulturer för att kunna dra nytta av den gränslösa inre marknaden. Detta i enlighet med den definition som Delantey och Rumford håller med om i kapitel 2.1¹⁰¹. Orban menar att språk är en avgörande bro mellan kulturer och genom att lära sig språk så är man också öppen för andra kulturers rikedom. Han pratar om flerspråkighet som en kultur i sig där man främjar en öppen och tolerant kultur. 10 gånger som Orban nämner ordet kultur står det i samma mening som ordet språk vilket tyder på ett starkt samband. En av gångerna säger han: "...and languages are at the heart of any culture". I dokument E nämns kultur bara en gång också i samma mening som ordet språk och Vassiliou menar på att de båda är starka faktorer som påverkar vår känsla för gemenskap.

Society (samhälle) tas i dokument A upp som den plats där man ska främja flerspråkigheten. Två gånger specificerar kommissionen att man syftar på det europeiska samhället, en gång är det ett generellt samhälle och fyra gånger ospecificerat. Man talar också om informationssamhället sex gånger, och en gång av dessa uttrycks att antalet arbeten önskas öka inom just informationssamhället. I dokument B är det ett samhälle som är vårt som specificeras och det sätts i samband med att det finns outnyttjade lingvistresurser i det samhället. Vem som inkluderas i vårt samhälle är ospecificerat. Dokument C pratar om det lärande samhället och att flerspråkighet är en väsentlig del av det. Orban är, i dokument D, mer varierad i sitt sätt att prata om samhället. Han vill skapa interkulturella samhällen och öppna samhällen. Språk är ett sätt för migranter att bli engagerade i samhället. Han tar också upp att flerspråkigheten ska främjas genom en dialog med det civila samhället. Orban tar också upp att vi, EU-medborgare, kanske inte är medvetna om styrkan som flerspråkighet kan ge till samhället och fortsätter med att säga:

¹⁰¹ elantey och Rumford, *Rethinking Europe - Social theory and the implications of Europeanization*, 104.

For languages are crucial bridges between cultures. To learn a new language is to explore new ways of thinking, new value-system, to open our horizons to the richness of other cultures and ideas¹⁰².”

I dokument D står att flerspråkighet har en central roll för att skapa ett sammanhängande och hållbart samhälle. I dokument E säger Vassiliou att ett av EU:s grundläggande mål är att EU-medborgarna ska arbeta tillsammans mot ett bättre samhälle där olikheter tas emot med respekt. Detta överensstämmer med Kastoryanos teori och med bilden om ett överlappningarnas Europa i kapitel 2.1. Vassiliou specificerar det europeiska samhället två gånger men pratar mer om det kunskapsbaserade samhället. Där är inlärningen av nya språk viktigt samt så är det ett kunskapsbaserat samhälle som kommer att behövas år 2020 då kommissionen uppskattar att 15 miljoner nya jobb kommer att finnas i Europa. I alla dokumenten ser jag en tydlig röd tråd mellan samhället och identitet, men även en ekonomisk koppling, speciellt i det sista dokumentet, E.

People (människor) är i dokument A människor över hela världen och andra människor. Men de delas även upp i unga och gamla där man preciserar att det är de unga människorna som är mer troliga att prata ett utländskt språk än gamla människor. Ett svar på detta, anser jag, kan vara att fokuset på en ökad integrering och ökad vikt av språkinlärning är ett sent fenomen inom EU i enlighet med vad som förklarats i kapitel 3.1. Dokument C tar upp en uttrycklig koppling att språk underlättar gemenskap:

Languages are also the key to knowing other people. Proficiency in languages helps to build up the feeling of being European with all its cultural wealth and diversity and of understanding between the citizens of Europe¹⁰³.

Kommissionen skriver också att ha kontakt med andra språk "...expands people's cultural horizon¹⁰⁴". I dokument E delas människor upp i andra och våra. Bara vid ett tillfälle specificeras Europas människor, där Vassiliou menar att Europa måste uppmuntra sina människor att lära sig nya språk. Detta är nyckeln till relationen med andra människor och även ett sätt att skapa fred för våra människor. Hon avslutar resonemanget med: "It continues our historic mission to bring peace to our peoples.¹⁰⁵". När hon pratar om Erasmus for All blir det en annan indelning av människor. Då är unga människor i fokus men även en större grupp människor och ett ökat antal människor som kommer att dra nytta av Erasmusprogrammets fördelar. Här finns återigen en stark koppling till att stärka den europeiska identiteten och gemenskapen med i dokumenten.

¹⁰² "The benefits and challenges of linguistic diversity in Europe," 2.

¹⁰³ "Proficiency in three community languages," 47.

¹⁰⁴ Ibid., 47.

¹⁰⁵ "Why languages still matter," 3.

Framtid

	A	B	C	D	E
Believe	-	-	-	-	11
Promote (Promotes)	11	6	1	5	2
Dialogue	2	3	-	6	-
Action**	20	1	-	1	-

Believe (tro). Åtta av 11 gånger är det jag (kommissinär Vassiliou) som tror. Endast två gånger är det vi, och en gång är det människor som tror. Vassiliou tror att vi kan se mot framtiden med en optimism och målmedvetenhet. Hon tror också att EU är bättre utrustat för att blomstra i tjugoförsta århundradet där man har en ökad ekonomisk och teknisk integration. När det gäller språkens roll så tror hon att det handlar om relationen till medmänniskor och på vilket sätt man sympatiserar med dem.

Promote (främja). I dokument A vill kommissionen främja flerspråkighet, språkundervisning och lingvistisk diversitet. Man vill också främja debatt, diskussion och innovation. Vid ett tillfälle specificeras att ett av skälen till att främja flerspråkighet är att gynna tillväxt och jobb. Dokument B vill främja språkundervisning och språkinläring. Man lägger också till att utbildning och inläring i icke europeiska språk ska främjas samt att europeiska språk ska främjas i tredjeland. Ur den ekonomiska aspekten lyfts det fram att en flerspråkig arbetskraft inom europeiska företag främjar framgång. Dokument C nämner endast en gång, genom användandet av ordet främja, att man siktar på inläring av minst två utländska språk hos alla unga människor. Fyra av fem gånger är det flerspråkighet som ska främjas i dokument D. En gång är det flerspråkighetskulturen som istället främjar en öppen och tolerant kultur. Det stämmer överens med den teori jag anser vara mest trolig och är i enlighet med Franchescinis teori om att flerspråkighet är inbäddad i den kulturella utvecklingen. Vassiliou säger, i dokument E, att det är EU:s plikt att främja mångfald. Hon säger också att de aktiviteter som EU finansierar inom *Erasmus for All* främjar språkinläring och lingvistisk mångfald.

Dialogue (dialog) tas upp, i dokument A, som ett exempel på forskning för att överbrygga språkbarriärer genom ny information och kommunikationsteknologi. I dokument B är det den interkulturella dialogen som menas och det är i synnerhet flerspråkighet som är betydelsefullt för EU:s externa relationer. Man nämner att kommissionen har för avsikt att hålla en konferens angående översättningsrollen i en interkulturell dialog. På liknande sätt fokuserar Orban i dokument D på den interkulturella dialogen men han tar även upp att kommissionen vill skapa ett samhälle där olika samfund och individer engagerar sig i en dialog med varandra. Han betonar också att flerspråkighet kan vara en huvudingrediens i en interkulturell dialog.

Action (åtgärd/handling) handlar i dokument A om det som ska komma fram i ramverket, på vilket sätt man ska främja flerspråkigheten. Det är åtgärder som komplement till det som redan gjorts eller redan finns samt åtgärder som ska implementeras och göra en skillnad i framtiden. Samma användning finns i dokument B, man vill framföra handlingar som ska främja flerspråkigheten framöver. Orban uppmanar intresseorganisationer att gå från ord till handling i dokument D.

Utbildning

I räkningen av verben inkluderas olika böjningsformer***.

	A	B	C	D	E
Skill**	20	5	-	3	4
Train***	19	2	3	-	4
School**	7	-	12	1	2
Learning (inkl. learn)	31	7	12	8	17
Teach ***	13	5	8	1	1
Foreign	13	1	9	1	1

Skill (skicklighet/färdighet). I dokument A nämns att:

The ability to understand and communicate in more than one language - already a daily reality for the majority of people across the globe - is a desirable life-skill for all European citizens. It encourages us to become more open to other people's cultures and outlooks, improves cognitive skills and strengthens learners' mother tongue skills; it enables people to take advantage of the freedom to work or study in another Member State¹⁰⁶.

Sambandet mellan språkfärdigheter, gemenskap och ekonomisk fördel är tydlig, dels i citatet ovan och i följande påstående:

For the Single Market to be effective, the Union needs a more mobile workforce. Skills in several languages increase opportunities on the labour market, including the freedom to work or study in another Member State¹⁰⁷.

¹⁰⁶ "A New Framework Strategy for Multilingualism," 3.

¹⁰⁷ Ibid., 9.

Train (utbilda) kopplas vid flera tillfällen ihop med att det är lärare som ska utbildas i dokument A. Dokument B nämner också i samband med train att det är de som är involverade i språkutläringen, lärarna, som ska få mer utbildning.

School (skola). I dokument C skriver kommissionen att inläringen av språk är en viktig faktor när det gäller att prestera bra i skolan, speciellt när man börjar språkundervisningen vid en tidig ålder. I övrigt nämns olika stadier på skolor; förskola, grundskola och gymnasieskola.

Learning (lärande) handlar i dokument B om språklärande och kommissionen har också på ett ställe skrivit om vikten att lära icke-europeiska språk inom EU. I dokument D ligger fokuset på varför man ska lära sig språk: "...having everybody learn more languages will bring about a more open society.¹⁰⁸" men även på att alla, oavsett ålder, ska inkluderas i lärandet.

Teach (undervisa) relateras, i dokument C, till det material som ska användas i undervisningen. Kommissionen föreslår att ge stöd på europeisk nivå till utbildningsmaterial som passar sig för olika grupper som till exempel vuxna eller unga barn.

Foreign (utländsk/främmande) nämns nio gånger i dokument C och alla gångerna nämns det i samband med språk. Fem gånger är det ett främmande språk från ett annat medlemsland som avses.

4.5 Kommissionens övergripande narrativ gällande flerspråkighet

Som vi såg i beskrivningen av narrativanalys skapar historieberättandet en gemenskap. Kommissionen vill med sitt narrativ och med sina åtgärder, samla medborgarna i en starkare gemenskap för att på så sätt öka legitimiteten. Det som framkommit i dokumenten är att aktören, kommissionen, ska respektera en språklig mångfald och förbjuda språkbaserad diskriminering. Språklig mångfald är ett av aktörens kärnvärden och man vill därför främja ett gynnsamt klimat för alla språk inklusive undervisning och lärande av dem. En av uttrycken för den språkliga mångfalden uttrycks i följande citat, i samband med nämnande att det är 24 officiella språk i Unionen:

Some will always be spoken more widely than others, but we value all of them equally. Each and every language embodies a unique cultural identity, and none should be sacrificed on the altar of efficiency¹⁰⁹.

Aktören är samarbetsvillig och intresserad av att hålla en dialog med övriga deltagare i narrativet för att kunna driva flerspråkighetsfrågan framåt. Målet är att skapa ett hållbart och sammanhängande samhälle med en öppen och tolerant kultur. Det är mångfalden som gör EU till vad det är, och den lingvistiska mångfalden är en av unionens fördelar.

¹⁰⁸ "The benefits and challenges of linguistic diversity in Europe," 2.

¹⁰⁹ "Why languages still matter," 4.

I inledningen nämndes att språkkunskaper är betydelsefulla för EU då man har höjt budgeten för *Erasmus+*. I dokumenten har även påvisats att det är viktigt både när det gäller yrkesmässiga möjligheter och när det gäller att lära känna nya personer. Det vill säga att bakom kommissionens flerspråkighetspolitik finns det både ekonomiska och gemenskapsgrundande skäl, vilket exemplifieras i följande citat:

For the Single Market to be effective, the Union needs a more mobile workforce. Skills in several languages increase opportunities on the labour market, including the freedom to work or study in another Member State¹¹⁰.

If we no longer take the trouble to learn our neighbours' language, then we are less likely to understand their concerns, and even less likely to lend a helping hand. Experience tell us that we are more willing to make sacrifices for those that we know and trust. Today as much as ever, culture and language remain potent factor of our sence of community¹¹¹.

Deltagarna som nämns i dokumenten kan delas in i undergrupper:

- Medlemsländer, värdländer, medborgare, Europa, EU, Europarådet, europeiska samhället, européer, oss
- Språklärare, elever, studenter, universitet och skolor
- Barn i tidig ålder, ungdomar och unga
- Beslutsfattare, experter från industrin, akademien, politiska organ, nationella, regionala och lokala myndigheter
- Icke-infödda, utländska arbetare, invandrare och migranter
- Översättare, tolkar, akademiker, arbetare, turister

Två aktörer som förtjänar att nämnas i en kommentar är medlemsländerna och medborgarna. Medlemsländerna är de som ska hjälpa aktören att driva igenom handlingarna för att nå målet, ökade språkkunskaper är en prioritet. Medborgarna är målgruppen för språkinläring, oavsett ålder eller samhällsklass.

¹¹⁰ "A New Framework Strategy for Multilingualism," 9.

¹¹¹ "Why languages still matter," 2.

Samhället, eller ibland mer specifikt det europeiska samhället, tas också upp som den plats där vi befinner oss i berättelsen och det är där förändringarna ska ske: "...for promoting multilingualism in European society; in the economy...¹¹²". Aktören vill förändra platsen och göra den mer öppen, interkulturell och med mer respekt för olikheter; ett överlappningarnas Europa. Samtidigt befinner vi oss i det kunskapsbaserade samhället. Vassiliou säger:

... I am convinced that Europe's unique historic response to the question of diversity prepares us well for the knowledge-based society that has arrived¹¹³.

När det gäller tidsaspekten varierar det i de olika dokumenten då de är skrivna olika årtal. Allt primärmaterial tar upp åtgärder som ska förbättra nutiden och framtiden, men det finns även referenser till dåtid "...we have one eye on the past and one on the future."¹¹⁴

¹¹² "A New Framework Strategy for Multilingualism," 2.

¹¹³ "Why languages still matter," 4.

¹¹⁴ Ibid., 2.

5 Fungerar kommissionens flerspråkighetspolicy?

Siffrorna som finns med i dokument A för antalet personer som kan ha en konversation på ett annat språk än sitt modersmål skiftar från 99% (Luxemburg) till 29% (Ungern)¹¹⁵. Siffrorna kommer från Eurobarometer 63 som utfördes 2005. Enligt Eurobarometer 386, utförd 2012, är det endast lite drygt hälften av medborgarna som kan ha en konversation på minst ett annat språk, en fjärdedel kan prata minst två språk och 10% kan prata tre språk utöver sitt modersmål. Luxemburg ligger högst på 98%, 1% lägre än år 2005. Österrike, Finland och Irland har ökat mest i proportion av medborgare som säger sig kunna tala minst ett utländskt språk tillräckligt bra för att ha en konversation, jämfört med föregående undersökning. De länder som har haft mest minskning i andel är Slovakien, Tjeckien och Bulgarien. Få länder visar en märkbar ökning när det gäller att tala minst två utländska språk, Italien och Irland ligger högst med 6% respektive 5%¹¹⁶. 46% av medborgarna kan inte hålla en konversation på ett utländskt språk. Proportionellt har det varit en liten minskning jämfört med resultaten som redovisades 2005. Eventuellt beror dessa förändringar på ändringar i frågeformuläret. När det kommer till målet att alla ska prata minst två utländska språk utöver sitt modersmål är det endast i åtta medlemsländer där majoriteten uppfyller målet: Luxemburg, Holland, Slovenien, Malta, Danmark, Lettland, Litauen och Estland¹¹⁷.ⁱ

Baserat på ovanstående siffror lutar jag åt att svara nej på min frågeställning om medborgarna har lärt sig fler språk. Förhoppningsvis stämmer kommissionens förklaring att det kan vara förändringar i frågeformuläret som är orsaken, men skillnaden hade nog inte varit så markant annorlunda även om några frågeförändringar inte gjorts. Om man däremot tittar på siffror som visar skillnaderna mellan yngre och äldre (55+) medborgare talar 37% av de yngre minst två utländska språk jämfört med 17% för dem som är äldre. En tydlig skillnad syns mellan de medborgare som studerar och de som är pensionerade, 45% jämfört med 16%. Av de medborgare som dagligen använder internet talar 35% mer än två utländska språk jämfört med dem som aldrig har använt internet, 7%¹¹⁸. Här syns en tydlig koppling till kommissionens flerspråkighetspolicy som framhåller att det är viktigt med tidigt med språkinläring samt att den teknologi som finns utnyttjas. Statistik kan ofta tolkas på olika sätt och man måste vara kritisk till både resultatet och källan. Jag vill inte påstå att politiken inte fungerar utan anser snarare att tidsaspekten har en avgörande roll. Förmodligen behövs det mer än sju år för att se en förändring i kunskapsmönstret, och 2020 verkar vara en mer trolig tidsram.

Fliegstein anser att EU:s språkpolicy med målet att fler ska lära sig språk har lyckats och tar upp ett konkret exempel. I alla medlemsländer, förutom Irland, är det obligatoriskt att lära sig ett andra språk

¹¹⁵ "A New Framework Strategy for Multilingualism," 17.

¹¹⁶ "Europeans and their languages," 5.

¹¹⁷ Ibid., 12-13.

ⁱ Vad som inte framkommer i Eurobarometern är att i flera av dessa länder är medborgarna redan flerspråkiga i och med den etniska diversitet som finns där.

¹¹⁸ Ibid., 17.

och det börjar läras ut då barnen är mellan 5 och 11 år¹¹⁹. Jag håller med Fliegstein om att det är ett positivt steg med obligatoriska språk men kan inte säga än att målet till fullo har uppfyllts.

I Frankrike har man de senaste åren sett, enligt forskningsdirektör Bellier, en stor utveckling när det gäller att lära sig två språk utöver sitt modersmål. Förändringen gäller vissa nivåer i samhället där man märker en ökning i gymnasieskolan och högskolan. Hon hänvisar också till Eurobarometern där man ser att engelskan ökar för varje år¹²⁰.

Baylan skriver att moderna språk inte är obligatoriskt i den svenska grundskolan och att nästan var tredje elev inte läser något annat språk än svenska och engelska i grundskolan. Många av eleverna som läser ett tredje språk hoppar dessutom av i förtid. Baylan anser att moderna språk borde bli obligatoriska i grundskolan, att språkundervisningen behöver ske på ett mer motiverat sätt samt avhjälpa bristen på behöriga lärare¹²¹. Schantz håller med Baylan om att moderna språk borde vara ett obligatoriskt ämne, på så sätt får barnen mer rättvisa villkor när det gäller språkinläringen¹²². Här anser jag att det finns en tydlig bristning mellan kommissionens flerspråkighetspolicymål och verkligheten på den svenska nationella nivå.

¹¹⁹ Fliegstein, *Euroclash*, 179.

¹²⁰ "La bataille des langues en Europe (1/4) - Anthropologie des institutions européennes," (ré)écouter, franceculture, (16:30), hämtad 15 maj, 2014, <http://www.franceculture.fr/player/reecouter?play=4815980>.

¹²¹ "Alla ska lära sig moderna språk," Brännpunkt, Opinion, SvD, hämtad 14 maj, 2014, http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/baylan-s-alla-ska-lara-sig-moderna-sprak_8763812.svd.

¹²² "Ge alla elever samma språkstart," Brännpunkt, Opinion, SvD, hämtad 14 maj, 2014, http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/ge-alla-elever-samma-sprakstart_3825653.svd.

6 Sammanfattande diskussion

Uppsatsen syfte har delvis varit av beskrivande och analyserande karaktär medan resultaten är utvärderande. Med hjälp av en narrativ metod har jag analytiskt kartlagt kommissionens flerspråkighetspolicy på tre olika nivåer. En tematisk granskning av dokumenten har gjorts. Sedan diskuterades det om kommissionens politik fungerar till största del med hjälp av de siffror som tagits fram genom Eurobarometern. Som en sammanfattning av utredningen beskrevs kommissionens narrativ, så som det framstår i det primära materialet.

Det som har framkommit i uppsatsen är att kommissionens bakomliggande skäl till sin policy är av ekonomisk karaktär samt visionen om att öka gemenskapen i unionen. Flerspråkighet är viktigt för kommissionen, vilket både syns i antalet åtgärder som föreslagits samt i den ökade EU-budgeten. Åtgärderna ligger både på en överstatlig nivå och på en nationell nivå. Det starkaste och tydligast kommunicerade målet, är att alla medborgare ska tala ytterligare två språk utöver sitt modersmål. I flera av dokumenten återkommer också visionen om att det är små barn man ska satsa på även om man betonar att flerspråkigheten är viktigt i alla åldrar. Flera av programmen och åtgärderna ser jag som möjliga att genomföra och att de kan bidra till att främja flerspråkigheten, exempelvis *Erasmus+* och *CLIL* (språk och innehållsintegrerad inlärning). Jag anser också att det i uppsatsen framkommit att kommissionen ser en stark koppling mellan kultur, identitet och språk.

Vad gäller frågeställningen om medborgarna lär sig fler språk eller inte så är min slutsats att det kommer att ta mer tid innan resultaten visar en tydlig ökning. Dels för att fokus ligger på inlärning hos små barn och dels för att kommissionen idag har främst en rådgivande och stödjande roll inom flerspråkighet hos medlemsländerna. Det är alltså många gånger upp till nationerna om och hur mycket de väljer att använda sig av de föreslagna åtgärderna.

Som visats i Eurobarometerundersökningen är fördelningen av språkkunskaper mellan länder stor, vilket jag förmodar också har en orsak i kommissionens främst stödjande och rådgivande roll.

Vidare vill jag påpeka att kommissionen i två av dokumenten tar upp inlärandet av värdlandets språk för migranter, som en viktig faktor för integration i samhället. Detta är ett exempel på kommissionens vision om att främja språklig mångfald och jag håller med om att det är av stor betydelse för gemenskapen.

En annan viktig upptäckt gjordes, i kapitel 4.2, angående att språkinlärning också är en betydelsefull faktor, enligt olika forskare, när det gäller att prestera bra i andra skolämnen. Samma tankeriktning framkommer hos kommissionen som nämner att språkinlärningen stimulerar intellektuell smidighet.

Jag väljer att ha en optimistisk syn på framtiden när det gäller språkfärdigheter. Det finns stöd för det i Eurobarometerens siffror som visar att 98% av européerna anser att det är användbart för deras barn att

behärska främmande språk i framtiden¹²³. Det är unga som är mest benägna att tala fler språk och i takt med att de blir äldre kommer proportionen flerspråkiga medborgare att öka, förutsatt att man fortsätter att satsa på språkundervisning. Kanske det kan gå snabbare om kommissionens politik får ett större inflytande över nationernas flerspråkighetspolitik.

Arbetet med uppsatsen har gett mig en bra inblick i kommissionens vision och flerspråkighetspolitik, både vad gäller åtgärderna och vad som finns bakom.

6.1 Förslag på vidare forskning

I förlängningen av denna uppsats kan man göra en enkätundersökning med frågor som undersöker sambandet mellan antalet talade språk och känslan av att ha en europeisk identitet. Frågorna kan också inkludera vid vilken ålder man började läras sig respektive språk. Det är relevant eftersom identitetsbyggande och en ökad känsla av gemenskap är några av de bakomliggande orsakerna till att kommissionen vill främja flerspråkighet. Undersökningen kan göras på mikronivå och jämföra till exempel situationen i Sverige med Frankrike eller Italien. Undersökningen hade kunnat fördjupas med intervjuer för titta på se om medborgarnas vision med att vara flerspråkig har samma bakomliggande motiv som kommissionens.

En annan vinkel som kan vara intressant är att se hur andra flerspråkiga regioner eller länder i världen hanterar identitetsfrågan när medborgarna talar olika språk. Två exempel är Schweiz och Kanada.

Det hade också varit intressant att titta på hur kommissionens vision och policy ser ut för minoritets- och regionspråken. Hur ser den ut och vad har den haft för effekt? Finns det några Eurobarometer- eller andra undersökningar som tittar på om antalet talare ökar eller minskar i dessa språk?

¹²³ "Europeans and their languages," 7.

7 Referenslista

7.1 Primärmaterial

Europa. Eur-lex. "A new framework strategy for multilingualism." Hämtad 14 april, 2014.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52005DC0596&from=EN>

Europa. Press releases database. Press release details. "The benefits and challenges of linguistic diversity in Europe." Hämtad 15 april, 2014.

http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-09-495_en.htm?locale=en

Europa. Summaries of EU legislation, Education, Training, Youth and Sport, Lifelong learning. "Multilingualism - an asset and a commitment." Hämtad 29 april, 2014.

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/ef0003_en.htm

Europa. White paper on education and training. "Teaching and learning - Towards a learning society." Hämtad 14 april, 2014.

http://europa.eu/documents/comm/white_papers/pdf/com95_590_en.pdf

Europa. Press release database. Press release details. "Why languages still matter." Hämtad 24 april, 2014. http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-12-649_en.htm?locale=en

7.2 Sekundärmaterial

7.2.1 Böcker

Berger, Arthur Asa. *Narratives in Popular Culture, Media and Everyday Life*. Thousands Oaks: SAGE Publications, Inc, 1997.

Bergström, Göran och Boréus, Kristina (red.). *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur AB, 2012.

Bjerström, Erika. *Europa. Reportage for nyfikna européer*. Stockholm: Pocketförlaget, 2008.

Bruter, Michael. *Citizens of Europe? The Emergence of a Mass European Identity*. Hampshire: Palgrave Macmillan, 2005.

Checkel, Jefferey T. och Katzenstein, Peter J. (edt.). *European Identity*. Cambridge: University Press, 2009.

Delantey, Gerard, och Chris Rumford. *Rethinking Europe - Social theory and the implications of Europeanization*. New York and Oxon: Routledge, 2005.

Språk som dörröpnare i Europa
En narrativ- och innehållsanalys av EU:s flerspråkighetspolitik

Deshays, Elizabeth. *L'enfant bilingue - Parler deux langues : une chance pour votre enfant*. Paris: Éditions Robert Laffont, S.A, 1990.

Duffy, Brendan. "Analys av dokument." I *Introduktion till Forskningsmetodik*, redigerad av Judith Bell, 123-135. Lund: Studentlitteratur AB, 2006.

Edwards, John. *Language and Identity - key topics in sociolinguistics*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.

Edwards, John. *Multilingualism. Understanding linguistic diversity*. New York and London: Continuum International Publishing Group, 2012.

Fliegstein, Neil. *Euroclash. The EU, European Identity and the Future of Europe*. New York: Oxford University Press Inc, 2008.

Hansson, Roger, Carl Göran Lindgren, Heléne Ljung, och Thomas Lundén. *Språk och skrift i Europa*. Viborg: SNS Förlag, 2006.

Jenkins, Richard. *Social Identity*. New York: Routledge, 2008.

Johansson, Anna. *Narrativ teori och metod*. Lund: Studentlitteratur, 2005.

Kaelble, Hartmut. "Identification with Europe and politicization of the EU since the 1980s." I *European Identity*, redigerad av Jefferey T, Checkel och Peter J, Katzenstein. 193-212. Cambridge: University Press, 2009.

Pépin, Luce. *The history of European cooperation in education and training. Europe in the making - an example*. Luxembourg: Office for the Official Publications of the European Commission, 2006.

Robertsson, Alexa. "Narrativanalys." I *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, redigerad av Göran Bergström och Kristina Boréus. 219-262. Lund: Studentlitteratur AB, 2012.

Shore, Chris. *Building Europe. The Cultural Politics of European Integration*. Oxon and New York: Routledge, 2000.

Tallberg, Jonas. *EU:s Politiska System*. Lund: Studentlitteratur, 2010.

Vulovic, Jimmy. *Narrativanalys*. Lund: Studentlitteratur, 2013.

Weber, Robert Philip. *Basic Content Analysis, 2nd edition*. Newbury Park: Sage Publications, Inc, 1990.

7.2.2 Tidskrifter

Franchescini, Rita. "Multilingualism and multicompetence: a conceptual view." *The Modern Language Journal* 95, iii, (2011): 344-355. Hämtad 13 maj, 2014. doi:10.1111/j.1540-4781.2011.01202.x.

Mattsson, Jonas. "Extra allt! Därför är flerspråkiga friskare och smartare." *Språktidningen* Maj 2013 (2013). Hämtad 19 maj, 2014.

<http://spraktidningen.se/artiklar/2013/04/extra-allt-darfor-ar-flersprakiga-friskare-och-smartare>.

7.2.3 Webbssidor

CNRS, Them@. "Multiculturalisme : une identité pour l'Europe ?" Hämtad 11 april, 2014.

<http://www2.cnrs.fr/presse/thema/56.htm>.

Council of Europe. "European Day of Languages." Hämtad 8 maj, 2014.

<http://edl.ecml.at/>.

Debating Europe. "Is a common European identity possible?" Hämtad 28 mars, 2014.

<http://www.debatingeurope.eu/2011/12/19/is-a-european-identity-possible/#.UzVoh3Wx3T2>.

Dictionary, Quotes. "Quotation by Anton Pavlovich Checkhov." Hämtad 6 maj, 2014.

http://quotes.dictionary.com/Without_a_knowledge_of_languages_you_feel_as.

Europa, Politik områden. "Kultur." Hämtad 14 april, 2014.

http://europa.eu/pol/cult/index_sv.htm.

Europa, Press release database, Press release details. "Ett nytt forum för civilsamhället som ska främja flerspråkighet". Hämtad 23 april, 2014.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-09-1574_sv.htm.

Europa, Sammanfattning av EU-lagstiftningen. "Allmän och yrkesinriktad utbildning, ungdom, idrott." Hämtad 14 april, 2014.

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/index_sv.htm.

Europa, Sammanfattning av EU-lagstiftningen, Allmän och yrkesinriktad utbildning, ungdom, idrott. "Livslångt lärande." Hämtad 14 april, 2014.

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/index_sv.htm#s_557

.

Europa, Sammanfattning av EU-lagstiftningen. "Kultur." Hämtad 4 april, 2014.

http://europa.eu/legislation_summaries/culture/index_sv.htm.

Europa, EU law and publication, EUR-Lex. "Establishing a European Union action for the European Heritage Label." Hämtad 25 april, 2014.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32011D1194>.

Europaparlamentet, Nyheter. "Erasmus+ träder ikraft." Hämtad 1 april, 2014.

<http://www.europarl.europa.eu/news/sv/news-room/content/20131211STO30517/html/Erasmus-tr%C3%A4der-ikraft>.

Europaparlamentet, Nyheter, Nyhetsrummet. "Kreativa Europa uppmärksammar kulturens dubbla natur - affärsverksamhet och arv." Hämtad 25 april, 2014.

<http://www.europarl.europa.eu/news/sv/news-room/content/20131114STO24603/html/%E2%80%9DKreativa-Europa-uppm%C3%A4rksammar-kulturens-dubbla-natur-aff%C3%A4rsverksamhet-och-arv%E2%80%9D>.

European Commission, Commissioners, Leonard Orban. "Curriculum Vitae." Hämtad 17 april, 2014.

http://ec.europa.eu/archives/commission_2004-2009/orban/profile/profile_en.htm.

European Commission, Commissioners, Leonard Orban. "Multilingualism - Many people speak many languages." Hämtad 11 april, 2014.

http://ec.europa.eu/archives/commission_2004-2009/orban/index_en.htm.

European Commission, Creative Europe, Tools, Action. "European Capitals of Culture." Hämtad 15 maj, 2014.

http://ec.europa.eu/culture/tools/actions/capitals-culture_en.htm.

European Commission, Creative Europe, Tools, Actions. "European Heritage Label." Hämtad 25 april, 2014.

http://ec.europa.eu/culture/tools/actions/heritage-label_en.htm.

European Commission, Education & Training, Tools, Portals & Partners. "Lifelong Learning Programme." Hämtad 8 maj, 2014.

http://ec.europa.eu/education/tools/llp_en.htm.

European Commission, Languages, Policy, Language-policy. "Bilingual Education." Hämtad 8 maj, 2014.

http://ec.europa.eu/languages/policy/language-policy/bilingual_education_en.htm.

European Commission, Multilingualism in Europe, Conference. "Limassol, (Cyprus) 26-27-28 September 2012. Useful Information." Hämtad 24 april, 2014.

<http://multilingualism-in-europe.teamwork.fr/en/usefu>.

European Commission, Programmes. "*Creative Europe - Supporting Europe's cultural and creative sectors.*" Hämtad 25 april, 2014.

http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/index_en.htm.

European Commission, Programmes. "Erasmus+." Hämtad 8 maj, 2014.

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm.

European Commission, Programmes. "Erasmus+ video presentation." Hämtad 1 april, 2014.

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm.

European Commission. "Public Opinion." Hämtad 15 maj, 2014.

http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm.

European Commission, Special Eurobarometer 386. "Europeans and their languages." Hämtad 14 maj, 2014.

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_386_en.pdf.

European Commission, The Commissioners 2010-2014, Androulla Vassiliou, About. "CV." Hämtad 17 april, 2014.

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/vassiliou/about/cv/index_en.htm.

European Commission, The Commissioners (2010-2014), Androulla Vassiliou. "My policy priorities." Hämtad 11 april, 2014.

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/vassiliou/about/priorities/index_en.htm.

European Parliament, MEPs. "Silvia Costa." Hämtad 15 maj, 2014.

http://www.europarl.europa.eu/meps/en/96917/Silvia_COSTA_home.html.

Europeiska Kommissionen. "Kultur, film och media - de kulturella och kreativa näringarna i EU är viktiga för ekonomin och jobben." Hämtad 9 maj, 2014.

http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/sv/culture_audiovisual_sv.pdf.

Europeiska Unionen. "Utbildning och ungdomsfrågor." Hämtad 4 april, 2014.

http://europa.eu/pol/educ/index_sv.htm.

Eurotreaties. "The Maastricht Treaty." Hämtad 23 april, 2014.

<http://www.eurotreaties.com/maastrichtec.pdf>.

Franceculture, (ré)écouter. "La bataille des langues en Europe (1/4) - Anthropologie des institutions européennes." Hämtad 15 maj, 2014.

<http://www.franceculture.fr/player/reecouter?play=4815980>.

Språk som dörröpnare i Europa
En narrativ- och innehållsanalys av EU:s flerspråkighetspolitik

iiac.cnrs, Membres, Les membres du LAIOS. "Nouvelle Traduction: Bellier Irene." Hämtad 15 maj, 2014.

<http://www.iiac.cnrs.fr/laios/spip.php?article259>.

Infovoice. "Hermeneutik." Hämtad 13 maj, 2014.

[http://infovoice.se/fou/bok/kvalmet/10000012.shtml#Vad är hermeneutik?](http://infovoice.se/fou/bok/kvalmet/10000012.shtml#Vad_är_hermeneutik?).

Skolverket, Statistik & Utvärdering, Internationella studier. "Språkstudien ESLC." Hämtad 8 maj, 2014.

<http://www.skolverket.se/statistik-och-utvardering/internationella-studier/sprakstudien-eslc>.

SvD, Opinion, Brännpunkt. "Alla ska lära sig moderna språk." Hämtad 14 maj, 2014.

http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/baylan-s-alla-ska-lara-sig-moderna-sprak_8763812.svd.

SvD, Opinion, Brännpunkt. "Ge alla elever samma språkstart." Hämtad 14 maj, 2014.

http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/ge-alla-elever-samma-sprakstart_3825653.svd

Sveriges Riksdag, Ledamöterna. "Ibrahim Baylan (S)." Hämtad 15 maj, 2014.

<http://www.riksdagen.se/sv/ledamoter-partier/Hitta-ledamot/Ledamoter/Baylan-Ibrahim-0973474532717/>.

Theresa Kuhn, Home. "About me." Hämtad 23 april, 2014.

<http://www.theresakuhn.eu/Home/Home.html>.

Theresa Kuhn, Publications. "Why educational exchange programmes miss their mark: Cross-border mobility, education and European identity." Hämtad 23 april, 2014.

http://www.theresakuhn.eu/Publications_files/Kuhn%20JCMS2012.pdf.

Valdemarsviks kommun, Politik. "Kommunstyrelsen." Hämtad 15 maj, 2014.

<http://www.valdemarsvik.se/sv/Publik/Politik/Sa-styrs-Valdemarsviks-kommun/Kommunstyrelsen/>.

7.3 Verktyg

VisualThesaurus. "VocaGrabber." Hämtad 28 april, 2014.

<http://www.visualthesaurus.com/vocabgrabber/>.

7.4 Bilder

*European Commission, Research & Innovation, Information Centre. "EU project to preserve and protect language." Hämtad 14 maj, 2014.

[http://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?](http://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?id=/research/headlines/news/article_09_12_03_en.html&item=Social%20sciences%20and%20humanities&artid=14053)

[id=/research/headlines/news/article_09_12_03_en.html&item=Social%20sciences%20and%20humanities&artid=14053](http://ec.europa.eu/research/headlines/news/article_09_12_03_en.html&item=Social%20sciences%20and%20humanities&artid=14053).

Recent-ecl.blogspot. "Recent development in European Consumer Law." Hämtad 7 maj, 2014.
<http://recent-ecl.blogspot.se/2013/09/how-to-say-i-like-you-in-24-languages.html>.